

ČUJTE, KAKO SE PRIJATELJ DELAVCEV JE KANDIDAT HARDING!

OHLJSKI DELAVCI GA POZNAJO.

Republikanski kandidat za predsednika je dejal, da je za dolar na dan dovolj plače za delavca.

Marion, Ohio. — Medni delavci in farmarji v okraju Marion, kjer je dom Warren G. Hardinga, republikanskega predsedniškega kandidata, so se združili proti temu kandidatu. Oni ga poznajo in njihovo svari vsemu delavstvu v Ameriki je, da ne verjamejo v lažnikom, ki bo do zdaj hvalil ali Hardinga kot "velikega prijatelja delavcev".

Tukajšnje strokovne organizacije, ki štejejo 6000 članov, večinoma tovarniških delavcev in nametencev pri parnih lopatah v Marionu, so sklenile informirati delavce širom Združenih držav, kak prijatelj delavcev je Harding. Senator Harding je dejal leta 1913, eno leto pred vojno, da je eden dolar za eno delovno veliko plačo za vsakega delavca. Med vojno je pa prišel, da je eden dolar za bušelj pšenice dovolj velika cena za farmarja.

Harding je tudi finančno zainteresiran pri tukajšnjemu podjetju Marion Steam Showel Works, to so tovarne, v katerih se izdelujejo parne lopate, in dalje je delničar drugih industrijskih podjetij, ki odpuščajo delavce, ako so člani strokovne organizacije.

Pred nekaj časa so organizatorji Američanov, ki delavce poskušajo organizirati delavce, vpslene pri Good Steam Showel Co. in pri Huber Manufacturing Co., ki izdelajo traktorje in parne valjarje. Prva družina, katere delničar je Harding, je vrgla na cesto 150 delavcev, ki so se prvi vpisali v unijo. Ko so delavci apelirali na Hardinga, da naj posreduje njim v prid, je odgovoril, da je on za "odpust delavcev", kakršno zagovarja Elbert Gary, predsednik Jogankega trsta.

Harding je tudi lastnik tukajšnje lista "Evening Star" in na zadnji konvenciji delavske federacije v Ohiju, ki se je vršila v Clevelandu, sta zastopala Erkonstave njegovega lista dva hosa iz Hiskarne, ki vodita Erkonstavsko unijo v Marionu. Unija je pod njegovo kontrolo, in ko sta omenjena "zastopnika" sklenila zagovarjati Hardinga na konvenciji, sta naletela na vihar protesta in morala sta molčati.

Tak prijatelj delavcev je senator Harding, kandidat republikanske stranke za predsednika!

Avstrija je brez vlade.

Dunaj, 15. jun. — Vsa prizadevanja, da se organizira nova koalicijska vlada, so bila do zdaj zastojala. Socialisti se drže proč in pravijo, da naj krščanski socialisti prevzamejo vso odgovornost, toda zadnji se ne upajo.

Padee Rennerjevega kabineta pomeni začasno zmago klerikalcev, ki kontrolirajo vso deželjo, razun Dunaja in par drugih večjih mest, kjer so industrije. Med socialisti na Dunaju in klerikalnimi kmeti na češki divja oster boj že od časa premirja, ko se je porodila republika Avstrija. Kmetje, nabujajući od duhovščine, so blokirali Dunaj in nočejo poilitati živil v mesto; zgodilo se je tudi to, da kmetje ignorirajo zakone in naredbe vlade. Klerikalci so tudi organizirali svojo milico, ki je sicer slaba, toda konflikt s socialistično armado v mestih je mogoč.

VREME

Chicago in okolice: V četrtih nestalno in vroče. Južni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah najvišja 80, najnižja 68. Soln. izide ob 5:14, mrak ob 8:27.

RDEČA POVODENJ JE ZALILA POLJAKE.

POLJSKI IMPERIALISTI BRIDKO RAZČARANI.

33 ruskih divizij je navalilo na sovrainika, ki beži iz Ukrajine.

London, 15. jun. — Po vesteh iz Varšave so poljske čete, ki so pobegnile iz Kijeva, zdaj na črti ob reki Pripet; črta drži skoz Maliu, Žitomir in Berdjev.

Ruske sovjetske čete so poplavalile okrožje Kijeva in po poljskih poročilih imajo sovjeti 33 divizij na bojišču. Poljska glavna armada se stalno umika proti zapadu, do čim se zadnje straže otepljejo in poskušajo zadržati Ruse. Poljaki imajo severno od Kijeva eno samo železnico, ki jim služi za umikanje in zdaj se vrše boji za posest te železnice.

Kakor poročajo iz Varšave, so poljski voditelji bridko razočarani valed velikega poraza pri Kijevu; poraz je prišel v trenutku, ko je mislil general Pilsudski začeti protiofenzivo na severni fronti. V dveh dneh je bila poljska fronta raztrgana in zmečkana in skoz široko vrzel se je vula rdeča kavalerija. S tem je bila započeta usoda Kijeva in Pilsudski je v četrtek ukazal svojim četam, da hitro izpraznijo mesto in prekorajijo Dnjeper. Komisija ameriškega Rdečega križa, ki je bila v Kijevu, se je tudi umaknila s Poljaki vred. V poljskih vrstah vlada velika panika.

Dalje javljajo iz Varšave, da Pilsudski namerava prositi Anglijo, da posreduje med Poljsko in Rusijo za mir.

Carigrad, 14. jun. — Iz Sebastopola poročajo, da je v Bakuju 50.000 mož ruske rdeče armade, kateri poveljuje general Alekajev. Sovjetski agitatorji so organizirali veliko kampanjo v Georgiji. Revolucionarna vlada turške republike v Anatoliji je pričela krožiti svoj denar, ki je bil tiskan v Italiji.

London, 15. jun. — Iz Varšave poročajo danes, da so se poljske čete, ki so izpraznile Kijev, umaknile 75 milj pred ruskimi boljševiki. Bojevanje na severni fronti je končano.

STAVKA V PULMANOVH DELAVNICAH.

Pulman, Ill. — V tukajšnjih delavnicah je zastavkalo veliko število delavcev, ki zahtevajo priznanje delavske strokovne organizacije. Nekateri cenijo število stavkarjev nad dva tisoč. Na delu je ostalo le nekaj stavkoka-zov, takih delavcev, ki se ne čutijo srečnim, ako ne ližejo palice, ki jih tepe.

Kompanija je seveda takoj poslala za policijsko pomoč, kakor da so stavkajoči delavci razbojniki, ki hočejo pničiti njeno lastnino.

Seja lige narodov.

London, 15. jun. — Izvrševalni svet lige narodov se je danes sešel v izredni seji. Na dnevnem redu je apel Perzije za pomoč proti sovjetski Rusiji. Tukajšnji diplomate so radovedni, kako bo svet lige rešil ta apel. Rusija ni v ligi in vsako vprašanje arbitraže je že vnaprej izključeno, kajti sovjetska vlada bo gotovo zavrgla pogajanja te vrste. Liga kakršna je danes, tudi ne more nastopiti z orožjem proti Rusiji, ker se nima nikakršne mednarodne armade.

Vladna kriza v Nemčiji; neodvisni socialisti ne marajo za vlado.

Berlin, 15. jun. — Mueller ni mogel pridobiti neodvisnih socialistov za koalicio in valedtega Eberta je zdaj poveril to menno delo Karlu Trimbornu, voditelju klerikalne stranke, ki je sprejel.

VELIKO IZPRTJE UGROŽA ANGLIJO.

REBELNO GIBANJE V INDIJI.

Angleški kapitalisti grose sapreti vse tovarne, če delavci vstrajajo pri novih zahtevah.

London, 15. jun. — Anglijo ugroža gigantično izprtje delavcev v treh tednih, kakršnega še ni bilo na svetu. Organizacije rudarjev, železničarjev in delavcev v mnogih industrijah so predložili zahtevo za novo povišanje mezde in delodajalci so se uprli. Utlmati delavcev za povišanje mezde potече v treh tednih in tedaj pride kriza. Organizirani delodajalci so izjavili, da bodo rajši zaprli tovarne, kot pa sprejeli zahtevo delavcev, kajti novo povišanje je po njihovi izjavi začetek bankrota za nje.

Nasprotno pa izjavljajo delavski voditelji, da je grožnja s izprtem le trik kapitalistov, s katerim bi radi preplašili lahkovorne ljudi. Delodajalci imajo dovolj profita, da lahko plačajo zahtevano povišanje mezde.

Vlada še ni intervenirala, toda Robert Cecil je dejal včeraj, da je prepad med delavci in delodajalci na Angleškem vedno večji in da je treba nekaj storiti predno pride katastrofa.

London, 15. jun. — "Star" poroča, da je vlada v Indiji prišla na sled velikemu gibanju za revolucijo, ki ima iztrihnuti prihodnjost. Gibanje je v rokah boljševikov.

LEGENDE SO SE PRIČELE KROŽITI.

Chicago, Ill. — Komaj je bila komedija v Kollidžu končana, že so pričele krožiti legende o Hardingu, predsedniškemu kandidatu republikanske stranke, kakršne pripovedujejo v Evropi o vladarjih po milosti božji, da včasih pri ljudski masi. V teh legendah pripovedujejo, kaj je dejal, ko je bil še deček, da dokažejo, da je najbolj brihtna glava v Združenih državah dobila predsedniško nominacijo. Seveda je v teh legendah Harding izredno nadarjen junak, ki se je menda le zaradi tega rodil, da bo nekoga čno izvoljen predsednikom republike. Poštenim čitateljem, ki so prosti bizantizma, se kar gabi, ko čitajo, kar skitajo skupaj lakajske imokavzarske dupe, ki zastupljajo svojo lakajsko pisavo mišljenje svobodnih državljanov republike.

OBVEZEN ŠOLSKI PODUK V ČILU.

Santiago, Čile. — Senat je sprejel šolsko predlogo, ki določa, da morajo otroci do štirinajstega leta obiskavati ljudsko šolo. Za starše, ki se ne oziirajo na novi šolski zakon, je določenih šest dni zapora kot kazni, ali pa sto pezo denarne globe. Tudi v tej državi so prišli do spoznanja, da je največja zapreka napredku nevede.

Stavka operatorjev brezžičnega brzojava na morju.

London. — Operatorji brezžičnega brzojava na ladjah so naznanili Mareonijevi družbi, da stopijo v stavko dne 15. junija, ako jim družba ne prizna zahtev za povišanje plače. Stavka se raztegne na vsa morja.

Trockij je bil do danes samo osemkrat ubit!

Berlin, 15. jun. — "Novica," ki je zadnje dni krožila v Parizu, da je Lenin pobegnil in da je bil Trockij ubit, je povzročila precej zabave v tukajšnjem poslanstvu ruske sovjetske vlade. Komisar Viktor Kopp, ki zastopa Rusijo v Berlinu, je dejal: "Vest je sporadična in se ponavlja od časa do časa, kadar hočejo spekulantje v Parizu in Londonu dvigniti ceno starih ruskih rubljev. Trockij je bil do danes samo osemkrat ubit in Lenin je že devetkrat pobegnil iz Moskve. Medtem pa Lenin in Trockij ne vesta nič o tem!"

NOVA GENERALNA STAVKA GROZI V ITALIJI

ČETE, NAMENJENE V TURČIJO, SO REŠILE AVLONO.

Delavci ne marajo vojne s Albanci; Italijani obtožujejo Jugoslovane in Američane.

Rim, 15. jun. — Brigada vojaštva, ki je bila namenjena v Turčijo, se je včeraj izkrcala v Avloni in odbila napade albanskih vstakev.

Po uradnih poročilih so Italijani izgubili blizu 900 mož v bitki s Albanci dne 10. junija. Dvanajst mož je bilo ubitih, okrog 50 ranjenih in 800 je ujetnikov v rokah Albancev. Italijani so vrgli v zapor veliko število Albancev, ki so vodili vstajo v Avloni ob času napada na mesto. Med zaprtimi je tudi župan in več drugih javnih uradnikov.

Rimsko časopisje dolgi Grke, Jugoslovane (Srbe) in gotovo Američane, da pomagajo albanskim vstakem. Vstaja je bila znana v Ameriki, od koder so Albanci dobili denarno podporo.

Rim, 15. jun. — Socialistična stranka v Italiji je pozvala vlado, da prepusti Albanijo Albancem in da ne sme več poslati nobenega vojske čez morje. Ako se bo nadaljevala vojna s albanskimi vstaki, tedaj bo pozvano delavstvo v Italiji v generalno stavko. V mnogih mestih so se uprli vojske čete in izjavile, da ne poidejo v Albanijo. Tak upor je bil tudi v Trstu in v veliko težavo so bile čete pomirjene.

IMOVIN NI NJO IZDAL.

Kanessa, Wis. — "Mene ne morete vtakniti v zapor," je kričal legislaturni poslanec Albert F. Volz iz Arlington Heights, Ill., ko ga je policaj porinil v celico. Volz je bil aretiran, ko se je s svojim avtomobilom zaletel v avtomobil George Wilsona.

Detektiv Roek je izjavil, da so zanesli Volza v policijski zapišnik, da je vozil avtomobil, ko je bil pijan.

Legislaturni poslanec je imel precej umazan jezik in policaja ga je vtaknila v zapor, da se malo ohladi. Ko so ga privedli pred sodnika, je izjavil, da ni kriv. Pustil je petdeset dolarjev kot poroštvo, da se zgleda v četrtek na sodišču.

Zanimivo bi bilo izvedeti, kako je ta ljudski zastopnik glasoval o vprašanju prohibicije, ko je bil illinojski legislaturni predložen prohibicijski amendment.

ALI SE PREPOVE IZVAŠANJE SLADKORJA?

Washington, D. C. — A. N. Riley, pravdnik v justičnem departmentu, pride skoraj vsaki dan z različno izjavo, ki bo pomagala znižati ceno sladkorja, toda cena sladkorja ostane kljub tem izjavam visoka in o kakšnem znižanju cene ne obetujejo še prav nič delavske gospodinjice. Zdal je izjavil Riley, da ima justični departm v svojem načrtu, da se prepove izvažati sladkor v tujemstvo.

PANIKA POSLEDICA POŽARA V HOTELU.

New York, N. Y. — V hotelu "Commodore" je nastal ogenj, ki se je razširil v požar. Gostje so prestrašeni bežali k dvigalom, da pridejo iz hotela, toda dvigala so odpovedala. Nastala je panika, kajti po tem odkritju so ljudje kot nori hiteli k stopnicam, mesto da bi šli mirno in hladnokrvno po stopnicah navzdol. Tako so pa nekateri nesli vsakovrstno popotje s sabo, da se rešijo ognja, kar je imelo za posledico, da so bile stopnice kmalu zatlačene. Sreča je bila, da so bili ognje-gasci kmalu na mestu, ki so pomirili goste in jih spravili na cesto.

Ogenj je zanetil pokvarjena električna žica. Škoda znaša dvajset tisoč dolarjev.

ZAVOŽENO MESTNO GOSPODARSTVO.

NEPLAČANI RAČUNI SO NARASTLI ŌZ MILJON DOLARJEV.

Položaj dliš precej po bankrotnih finanah.

Chicago, Ill. — Mestne finance so zelo slabe, čeprav je letos povišan hišni davek in so bili uvedeni novi davki. Denarja v mestni blagajni ni. Da mesto lahko plačuje svoje uslužbence, za katere gre vsaki mesec \$2,400,000, odlaga na stran račune, da jih plača šele ob novem letu. Od kje bo prišel denar ob novem letu, da se plačajo ti računi, ki bodo narasli, je seveda uganka. Nekateri sodijo, da bodo ti računi narasli ob novem letu na \$4,500,000.

Finančni odsek si skuša pomagati iz te zidreže s paljativnimi sredstvi. Nekateri mestni svetovalci priporočajo, da se apelira na gubernerja, da skliče legialaturo k izrednemu zasedanju, da se polovica ognjegascjev in policajev odpusti, ravno takoj naj se zapre polovica mestov, poleg naj se pa podraži še voda.

Predsednik finančnega odseka pravi, da trdke, ki prodajajo potrebšline mestu, prav dobro vedo, da bodo morale čakati na denar, zato pa povišujejo cene, da krijejo a povišanimi cenami obresti, ki jih morajo plačati od posojila. Z drugimi besedami to pomeni, da bo moralo mesto plačati obresti in še malo več, kot znašajo obresti. Podkontrolor Gussellin je rekel, da mesto plačuje za štirideset odstotkov dražje potrebšline kot druge korporacije, kar menajo kakti vrške na denar.

Če stvarniški položaj, tedaj je opravljena beseda, da so mestne finan zavolene. Da je tako daleč prišlo, so krivi volilci. Pri volitvah spomnili sta imeli delavska in socialistična stranka svoje kandidate. Razdelili sta si tako volilne okraje, da sta podpirali druga drugo. Volilci pa so glasovali za kandidate, ki so jih njim priporočali profesionalni političarji starih strank. Zdal ima ljudstvo, kar je hotelo imeti: zavoženo finance, v vpljejo po bankrotu.

Značilno je pa, kje prišlo odpuščati profesionalni političarji mestne uslužbence. Še v sanjah jim ne pride na misel, da bi odpuščali uslužbence, ki prejajajo nad pet tisoč dolarjev mezde na mesec ali da bi si mestni očetje sebi znižali plačo, ampak odpuščati bodo pričeli uslužbence, ki so najslabše plačani in ki so najbolj zanje dejali ob času volitev, da so bili izvoljeni. Z delavskega vidika je to popolnoma pravi, bodo saj nekateri tihi mali opravniki starih političnih strank spoznali, ki imajo ob času občinskih volitev nalogo bogati in zmčasti volilci, da ni dobro služiti profesionalnim političarjem, ker profesionalni političarji najprvo mislijo na svojo blagostanje in če kaj preostane od tega blagostanja, se še le spomnijo na ljudi, ki so jim ob času volitev služili kot priganjači volilcev k volilni žari.

Sploh so pa nižji uslužbeni slabše plačani in njih meza nikakor ne odgovarja mezd, ki jo prejajajo delavci v tovarnah.

Velika socialistična zmaga na Finskem.

Stockholm. — Pri zadnjih občinskih volitvah na Finskem so socialisti dobili absolutno kontrolo v 80 občinah, dočim imajo v 30 drugih občinah ravno toliko zastopnikov kot vse druge buržoazne stranke. V Helsinkforsu, glavnem mestu Finske, so socialisti dobili 24,853 glasov in imajo polovico zastopnikov v mestnem svetu. Finska socialistična stranka je zadnje jesen sklenila ostati zavezno v drugi Internacionali, toda letos se je stranka razdelila v desno in levo krilo. Levokrile so imeli zadnji mesec konvencijo v Helsinkforsu in so sklenili stopiti v morskoversko Internacionalo. Čiu je bil ta sklep znan, je policaja udrla v dvorano aretirala voditelje in razpršila konvencijo.

STAVKE CESTNOŽELEZNIŠKIH USLUŽBENCEV NE BO.

MEZDNO POVIŠANJE ZNAŠA PETNAJST CENTOV.

Kompanija se je rajše pobotala, kot da izkove stavko.

Chicago, Ill. — Letos ne bo stavke cestnoželezniških uslužbencev, čeprav je patelela pogodba med kompanijo in organizacijo cestnoželezniških uslužbencev. Kompanija se je izjavila, da je pri volji plačati petnajst centov več na uro. Ta predlog je bil predložen uslužbenem na splošno glasovanje in zanje je bilo oddanih 8,870 glasov. Proti je glasovalo le 908 uslužbencev.

Glasovanje se je vršilo v Domu cestnoželezniških uslužbencev in za zaprtimi durmi.

Ponudba družbe se je glasila, da vsem uslužbenem poviša mezo za petnajst centov na uro. Najvišja meza motornikov in sprevodnikov bo znašala dva in osemdeset centov na uro. Do te meze so opravičeni sprevodniki in motorniki po devetmesečnem službovanju.

Glasovanje je prišlo ob osmih zjutraj in je trajalo do polnoči, tako da so imeli vsi uslužbeni priliko oddati svoj glas. Če meza odgovarja sedanjim dragotinam, je stvar uslužbenec samih, kajti vednja je tako ogromna, da manjina skoraj ne pride v poštev. Važno je to, da se je dosegel sporazum s poganjanjem in brez stavke in prikljnega razmislite. Če bi bila stvar predložena prikljnemu razmisliti v razmisliti in bi bila razmislite priznalo petnajst centov povišanje na uro, bi bili mogoče obe stranki nezadovoljni: uslužbeni in kompanija, kajti vsaka stranka bi lahko rekla, da se ji godi krivica. Uslužbeni bi lahko dejali, da je povišanje premajhno, kompanija bi pa lahko javkala, da je povišanje prevleako, da ji grozi bankrot in da je treba zopet povišati voznino. Mogoče bo družba vseeno zahtevala povišanje voznine, čeprav je sama ponudila petnajst centov povišanja na uro, ali v tem slučaju je bo lahko zavrniti, da je družba morala vedeti, ko je napravila svojo ponudbo, če lahko izhaja a sedanjno voznino.

ZAPUŠČENO DEJE V KATOLŠKI CERKVI.

Chicago, Ill. — Ko je vstopil v cerkev rev. Joseph Sheridan, ki se nahaja na vogalu Jacksonovega bulevarda in Dva in petdesete ceste, je slišal otročji jok. Bilso Marijine podobe je našel komaj trinajst dni staro dekle. Obiščena je bila v svilo in platno. Zupljani zdaj ugibljejo, zakaj je mati dete izpostavila v cerkvi in poleg Marijine podobe. Seveda odgovor na svoja vprašanja ne dobe, ker tisti molče, katerim je znana tajnost.

Vrangel—zadnje upanje ruskih caristov.

Pariz. — Ruski caristi, ki se potepajo po Parizu, Londonu, Carigradu, Beogradu itd., imajo še eno "helo upanje" in to je pozitivno zadnje. Ostalgi Denikinovi četi, o katerih se je mislilo, da so bili popolnoma uničeni na Kavkazu, so se reorganizirali na Krimu pod vodstvom generala Vrangla in zadnje dni so caristi razbohotili najino vest, da je Vrangel pričel napadati boljševiške postojanke v Perekopu. Praviijo, da ima Vrangel okrog 60.000 oboroženih mož in vrhutega ima okrog sebe tisoče beguncev iz Rusije na Kavkazu. Zdi se, da tudi Vrangel prejema orožje in strelivo od zaveznikov, kot je njegov prednik Denikin. Vrangel eksistira samó raditega, ker je večidel rdeče armade odinil na poljsko fronto, drugače bi ga bili boljševiki že davno ujeli ali pognali s Krima v morje. Tudi caristi se boje, da bo tudi Vrangla odklenalo, ko se konča vojna s Poljaki. Zato je njihovo zadnje upanje zelo kilavo.

Zenske vodijo revolucijo v Koreji.

Ko bo končana vojna za svobodo in neodvisnost Koreje, se bo moral narod v prvi vrsti zahvaliti ženskiemu spolu za končno zmago. Kajti ženske v Koreji so pripravljene na vse za svobodo domovine, pripravljene so riskirati vse in poleg tega so tudi najbolj zveste in predane in ravno radi tega so revolucionarji v Koreji tako uspešni.

Razni potniki, ki so obiskali v zadnjem času Korejo, pripovedujejo o velikem junaštvu korejskih žena in deklet. Vsi hvalijo Korejke, kot neustrašene borilke za svobodo; kjer moški ne morejo do seči kakšnega uspeha, ženske gotovo.

Velike demonstracije, katere so se vršile ob priliki proglašanja korejske neodvisnosti, so se vršile pod vodstvom korejskih žena in deklet in veliko med temi jih je bilo malo prej kaznovanih vladnih revolucionarnih gibanj. — V nekem gotovem mestu v Koreji, katerega ime je zamolčano vladne represalije od strani japonskih oblasti, se je vršila velika demonstracija proti Japoncem in to demonstracija sta vodile dve mladi dijakinji. Toda demonstracije v Koreji so vse kaj drugega kot so bile demonstracije sufražetk v Zdr. državah. — Ves nalet za demonstracije je tujen in ko pride dolazna ura, pridejo na ulice zastavonoše in po celem mestu se prične razgledati glas "mansei", kar pomeni doslovno "deset tisoč let" toda v korejskem revolucionarnem gibanju pa pomeni "naj živi svobodna Koreja". Največ zastavonošijo otroci, katere japonske oblasti takoj aretirajo in odpeljejo v ječo.

Velikokrat se pripetijo pretresljivi prizori. Po neki taki demonstraciji je prišla na policijsko stražnico neka ženska in je prosila policijskega načelnika, da naj ji dovoli, da bo lahko hranila njegovo vna, ki je se premlad, da bi se sam. — Sodnik je nato vprašal nekoga drugega mladega "zločinca", kdo mu je vedel kričati "mansei". "Moja stara mati" je bil odgovor dekleta, ki je neustrašeno gledal strogemu sodniku v obraz in ponosno stal v vrsti drugih "zločincev."

Drugi dan demonstracije je prišla k šolskemu predstojniku neke misijonske šole mlada deklica, ki je celo demonstracijo organizirala in tudi vodila, ter ga je prosila, da naj dovoli dečkom, da se udeležijo demonstracije. Toda šolski predstojnik je odgovarjal dečkom, da naj se nikar ne udeležijo demonstracije, da je šolski poduk za nje več vreden in večjega pomena kot pa da se udeležijo demonstracije in pridejo v ječo. Toda deklica je znala tako vzpodbuditi, da so se udeležili demonstracije. "Ali ne slišite, kako deklice kričijo že dva dni 'mansei'?" In vi, dečki, se bodele bali Japoncev? To bi bila sramota za vas!" In odšli so iz šolske sobe, 140 po številu, se udeležili demonstracije in tudi bili vsi častno aretirani in vrženi v zapor.

Dr. Schoefield, ki je bil ves čas od izbruh revolucionarje v Koreji, poroča o več slučajih trpinčenja v ječah in je na to že opozoril japonske oblasti. Toda, kakor nadalje poroča, Japonci niso nikdar oficijelno priznali, da so se dogajali kakšni slučajni trpinčenja na Koreji, akoravno so bili jasni dokazi o velikem trpinčenju Korejčanov v japonskih ječah njim predloženi. Japonska vojska polietičnega uganja največje brutalnosti napram političnim zločincem, posebno bestialno postopajo z ženskami, katere aretirajo pri demonstracijah. Toda pod sedanjim sistemom ni od pomoči, kajti vse preiskave se vršijo tajno in pod nadzorstvom japonskih vojskih oblasti. Toda kljub vsemu političnemu preganjanju in trpinčenju ženski spol na Koreji je neupogljiv.

Dr. Schoefield nadalje poroča,

da je na potu nazaj v Zdr. države obiskal korejske dijake v Tokiju z namenom, da se prepriča o njih življenju in razmerah. Kakor pripoveduje, je našel te dijake v brezupnem stanju: nastanjeni so v najslabšem delu mesta, v največji revščini in pod najstrožjim nadzorstvom vladnih detektivov. Toda kljub temu obdržujejo vedno svoje tajne seje in na eni teh sej je imela neka dijakinja, ki je obiskovala vseučilišče že četrto leto, navdušen govor o prostosti Koreje, njene rojstne domovine. Vzpodbujala je navzoče dijake na odločno, pogum v tem svetem boju. In take so vse korejske dijakinje, kjer koli so. One so duše vsega revolucionarnega gibanja v Koreji. In to priznavajo celo japonske oblasti in večkrat so se izjavili, da lahko pokorijo, moške, ne vedo, pa, kako bi mogli ukrotiti ženski spol.

Nek drug časnikarski poročevalec, ki je obiskal Korejo, poroča isto in pravi, da ženske vodijo revolucionarno gibanje na Koreji ne pa moški. Ta pripoveduje, da so vojaki udili v neko hišo, v kateri je bilo glasom ovadbe glavni stan korejskih revolucionarjev in tudi tiskarna, kjer so se tiskali vsi revolucionarni letaki. Pri vratih jih je sprejela služkinja in jih peljala k domačin hčerami, ki sta bile edine domačice. Hiša stala v sredi sobe in njih široka krila so se dotikala tla. "Vi ste dohodili. Brez skrbi preiščite stanovanje, našli ne bodeste ničesar", je ena pozdravila vojake in nato sta obe sedle na tla. Vojaki so preobrnilo celo poslopje in niso našli ničesar. Ko so vojaki odšli, sta te dve deklici vstale in na mestu, kjer sta sedeli, sta bila dva majhna tiskarska stroja.

Korejske ženske, v prvi vrsti seveda mlade deklice, opravljajo vse posle slov in raznašajo vesti o revolucionarnem gibanju iz kraja v kraj, obveščajo krajevne voditelje o sklepih izvrševalnega revolucionarnega gibanja, opravljajo vohunsko službo za revolucionarje, itd. In v tem postu jih ne prekaša nihče. Neka mlada dijakinja se je preoblekla v misijonarja, pokrila svoje lase s sivo lasuljo in tako preoblečena se je prepeljala čez reko v japonski carinski ladji. Revolucionarji so namreč nameravali obdržavati

Naročniki Pozor!

Znamenje (Julija 1-20) pomeni, da vam naročnik poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam dopisnico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko plačate naročnino.

Vaš draginje papirja smo povišali naročnino, od 1. julija, t. l. naprej.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Teknik stane za Evropo \$1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA",
2657 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

tajno sejo, za katero so pa zvedeli japonski policijski uradniki in so hoteli aretirati vse člane revolucionarnega odbora. Ta dijakinja je pa zvedela za to in je sklenila, da bo posvarila revolucionarni odbor, kar se ji je tudi posrečilo.

Splošna tonika.

Nihče ne bo oporekal dejstvu, da je splošno zdravje odvisno največ od pravilne prehrane. Če je prehrana slaba, potanosa ali nezadostna, se razvijejo druge bolezni. Vsakdo izmed nas bi moral torej biti previden in gledati, da je prehrana redna.

Sever's Balsam of Life

(Severov Življenjski balsam) je zaželjena tonika, ki je znana, da deluje najuspešneje. Ta balsam je splošni stimulant in je dokazal svojo vrednost v zdravljenju napredne, dispepsije, pomankanja talca, navade zabavljanja in splošne hujšave stanja. Cena 95 centov in 40 dvak. Napredaj v vseh lekarnah.

POL URE NA DAN.

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis in angleško-slovenski besednjak (sestavil Dr. F. J. Kern). Vsako neznano besedo dobite v besednjaku z izgovarjavo napisano s slovenskimi črkami in točnimi slovenskimi izrazi. Delajte to pol ure na dan; in par mesecev boste čitali in razumeli vsako angleško knjigo. Dobro je imeti pri rokah še kako slovnico (Sakserjevo ali Kubelkovo), vendar je besednjak glavna pomoč za neznanje angleške besede. Angleško-slovenski besednjak lahko naročite na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena 5 dolarjev s poštnino vred. (Adv.)

Ne čakajte!

Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej rasprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vako korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem rezervirate. Mislite v naprej.

NEW YORK — DUBROVNIK — TRST.

13. julija — Belvedere.
27. julija — President Wilson.

NEW YORK — HAVRE ALI CHERBOURG.

23. junija — La France.
26. junija — La Fayette.
26. junija — Caronia.
3. julija — La Savoie.
3. julija — Mauretania.
10. julija — La Lorraine.
13. julija — La Touraine.
14. julija — La France.
17. julija — Imperator.
19. julija — Bochambeau.
31. julija — Aquitania.

Navedeni vozni red je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

Potni listi: — Potnikom prekrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Is starega kraja je do sedaj prišlo v Ameriko več slovenskih naseljenecv, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

LEO. ZAKRAJSEK
70 — 8th Avenue
NEW YORK, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI.

V državi Montani se nahaja sedaj naš zastopnik dobro znani A. Jankovič, kateri hode obiskal vse tamošnje rojake, ki si žele naročiti na list "Prosveta". Upravištvu ga priporoča vsem, ki žele poravnati naročnino ali pa se na novo naročiti na list.

Naš zastopnik brat Matt Gnuš, ki je sedaj na potovanju za "Prosveto" v državi Ohio in Pennsylvaniji, hode obiskal za časa svojih počitnic vse naše stare naročnike in seveda se bode maralje tudi oglašati pri rojakih za nabiranje novih naročnikov. Toplo ga priporočamo vsem, da mu gredo na roke in tako pomagajo do boljše uspeha.

V južnem delu države Illinois, St. Louis, Mo., in pozneje v državi Indijani hode obiskal vse naše naročnike in druge rojake naš zastopnik Vincenc Pugalj, kateri je precej dobro poznan v teh krajih pri rojakih. Želimo, da se vsak naroči ali poravnata naročnino za list "Prosveta". Vsi trije so pooblašeni od upravištva, da agitirajo in nabirajo nove naročnike za list. Upravištvu.

NARODNA TRGOVEKA DRUŽBA V DUNLO, PA.

se priporoča vsem prijateljem pravih kranjskih klobas. Mi imamo doma izdelane in prekajene klobase, po 45c funt. Pošljamo jih v vse kraje Združenih držav in Kanado po ekspresu, toda ne manj kot 10 funtov eno naročilo, več pa kolikor želite.

Naša družba je slovensko podjetje, to vam naj bode jamstvo, da so naše klobase izvrstno in okusno narejene. Torej naročite si jih še danes. Vsakemu naročilu je treba priložiti **MONEY ORDER** ali bančni draft ček. Vsa naročila in vse denarne nakaznice naj se naslovijo na:

NATIONAL MERCHANTS COMPANY.

P. O. BOX 304, DUNLO, PA.

Družba ima na razpolago za prodajo še nekaj delnic in sicer so po \$10.00 delnica, ako želite naložiti nekaj vašega denarja v dobro napredujočo trgovino, ne zamudite te ugodne prilike.

Pišite nam v slovenskem jeziku. Se priporočamo.

NATIONAL MERCHANTS CO. DUNLO, PA.

POSDRAV IZ NEW YORKA.

Podpisani se tem potom še enkrat pozdravljamo od svojih dragih, kakor tudi od svojih številnih prijateljev in znancev v Clevelandu, Ohio, ter vsem skupaj kličemo: Na veselo svidenje nazaj v Cleveland! — Kar se pa tiče potovanja v stari kraj, pa vsakemu rojaku, ki je namenjen potovati, priporočamo tvrdko Leo Zakrajšek v New Yorku. Tudi dobi popotnik dobro varno prenočišče in je tudi drugače vsestransko dobro postrežen. Živeli vsi skupaj! — Jozef Dergane, Frank Drašler, Frank Strehovec in Filip Epplch z družino.

Predno se podamo na široko morje se še enkrat spominjamo na svoje prijatelje in znance in jim v duhu še enkrat podajamo roke in kličemo: z Bogom! — Ob tej priliki se tudi zahvaljujemo tvrdki Leo Zakrajšek v New Yorku, za vestransko dobro postrežbo. Rojakom, ki so namenjeni potovati v stari kraj, priporočamo, naj se z zaupanjem obrnejo na omenjeno tvrdko, pri kateri bodo gotovo dobro postreženi, kakor smo bili mi. Joe Kovačič, Frank Gradšek in Frank Rosetič, vsi iz De Puc, Ill.

Ker nam je veliko znancev in prijateljev naročilo, da jim pišemo iz New Yorka, nam je nemogoče pisati vsakemu posamezniku, temveč želimo kratko tem potom opozoriti bodoče naše potnike, da se varujejo raznih tujih agentov, temveč naj se vsak obrne na domačo tvrdko. Mi potujemo na tvrdko Leo Zakrajšek v New Yorku in smo popolnoma zadovoljni z postrežbo, valed tega priporočamo to tvrdko tudi drugima. Pozdrav vsem prijateljem in znanec na Eveleth, Minn. in drugod. Peter Makovec, George Maurin in John Intihar z družino.

POZOR SLOVENKE!

Išče se dobra in početna slovenska dekle ali vdova, če ravno z enim ali dvema otrokoma za splošno hišno gospodinjstvo delo. Jar sem vdovec, živim izven mesta na farmi. Plačam po dogovoru. Za vsa nadaljša pojasnila in za naslov pišite na Upravištvu Prosvete, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RAD BI IZVEDEL.

za naslove svojih treh bratov in sicer John, Frank in Louis Jenko. Prod nekaj leti nahajali so se v državi Colorado, poročati jim imam zelo važne stvari iz stare domovine. Prosim vse cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za njih naslove, da mi jih naznani, če pa bodo sami čitali ta oglaš, naj se mi nemudoma prijavijo na moj naslov: Lovrene Jenko, P. O. Box 377, Chisholm, Minn.

RAD BI IZVEDEL.

za mojega prijatelja Anton Kojirja, po domače Kukočevana, črna iz vasi Globeli pri Sodratici. Cenjene rojake uljudno prosim, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi to naznani. Poročati mu imam zelo važne stvari iz stare domovine. Ako bo sam čital ta oglaš, naj se mi prijavi na moj naslov: John Andolšek, P. O. Isonten, Minn.

RADA BI IZVEDELA.

kje se nahaja moj brat Albert Rozman; pred par leti je hival v Indianapolis, Ind. Cenjene rojake uljudno prosim, če kdo ve za njegov sedanji naslov, naj mi to naznani, ali pa naj se mi sam oglaš na moj naslov: Josephina Bertl, P. O. Hermipie, Pa.

ŠIFKARTA

iz TRSTA

NEW YORK

stane samo \$80.00.

Najmanjša svata, kar računajo agenti za karto iz Trsta do New Yorka je \$88.00. Če hočete dobaviti svojo rodbino ali prijatelje iz starega kraja v Ameriko, obrnite se za pojasnilo in potrebne listine na

MATIJA SKENDER, javni notar
za Ameriko in stari kraj.

5227 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Prihranil Vam bo denar. — On je za narod, narod je za njega.

NAZNANILO

OPOZARJA SE VSE ČLANE VSEH SLOVENSKEH DRUŠTEV V PITON, PA., da se gotovo vdaše SEJE SLOVENSKEH HRVATSKEGA DOMA, katere se prične točno ob 8H URE POPOLEDAN, dne 20. junija, 1930 na Piton, Pa.

Za rediti imamo veliko zelo važnih stvari, in tudi involitit novega predsednika. Torej le enkrat opozarjam vsi člani na sejo brez vsakega izgovora.
Frane Gerčman, predsednik.

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča magr. Knapp, imamo vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni omik.

MATH. FREDER

P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

Edini starokrajški SLOVENSKI ZDRAVNIK

v Pennsylvaniji

Dr. M. Milojevič

preje vojaški zdravnik in večletni zdravnik delalne bolnišnice v Gradcu na Štajerskem.
477 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranočelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroke, ženske in možke bolezni.
Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.
Bell Telephone Cedar 2338
843 E. Ohio Street,
N.S. PITTSBURGH, PA.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO DELAVCE

za stalno delo vse leto. Tudi bonus. Pridite osebno ali pišite na: International Lead Refining Co., East Chicago, Indiana ali pa na: Room 543, — 111 West Washington St. Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

moške delavce za lahko tovarniško delo, kot lotanje itd. — Izvrstno dobra plača. Dela se po 46 1/2 ur na teden. Damo tudi 10% bonus. Oglasite se pri nas od 9 do 11 ure popoldne, ali pa od 1 do 3 ure popoldne. Na 350 W. Ontario Street, CURTAIN SUPPLY CO.

POTREBUJEMO

delavce za tovarniško delo. Plačamo po 47 1/2 do 55c na uro. Prihiko imate, da si prislužite še več z delom od kosa. Oglasite se v našem Employment aradu.

UNITED STATES RUBBER CO.

Rockwell St. and Grand Avenue.

POTREBUJEMO

NAVADNE DELAVCE. Plačamo po \$5.50 na dan. Stalne delo. Oglasite se pri:

TRUSCON STEEL CO.

1400 Redfield St.
(Elston ave., one blk. North of Wabansia).

POTREBUJEMO ŽENE IN DEKLETA

za lahko delo, pregledovanje in prebiranje izdelka. Dobra plača vsaki ob začetku.

EDISON ELECTRIC

APPLIANCE CO.
5680 Taylor Street.

POTREBUJEMO

KUHARJA, ki se razume pripravi razne soljanje. V naslednjo preost.

HARMONY CAFETERIA,

27 W. Randolph St.

MOŠKE DELAVCE POTREBUJEMO

za izdelovanje raznih klobas in za delo v kleti pri meau, ter druge navadne delavce. Oglasite se pri:

AGAR PROVISION CO.

310 N. Green Street.

POTREBUJEMO

postrežkeka za delo v tiskarni. Dobra plača. Oglasite se pri:

F. J. RILEY PRINTING CO.

501 So. La Salle Street.

POTREBUJEMO

dekleta in žene za lahko tovarniško delo. Plačamo po \$17.00 na teden ob začetku in bonus. Nobene skušnjice ne zahteva. Oglasite se pri:

OLSON RUG CO.

1508 West Monroe St.

ALBAUCH - DOVER CO.

POTREBUJE DELAVCE ZA LOTANJE

ZA DELO S BAKLO ALI PA S ŽELEZOM

POMOČNIKE

za delo pri razpolaganju blaga. Vzemite Douglas L., ali pa 22 karo do

2100 Marshall Blvd.
ALBAUCH - DOVER CO.

Pošljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na

Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Na dalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarako in Rumunako.

Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital vloge in
prebitok znaša
blizu \$5,000,000.

Inozemstvo.

Ebert grozi z demisijom.

Berlin. — Predsednik Ebert je sagrozil, da odstopi, ako se voditelji strank ne bodo sporazumeli in organizirali koalicijsko vlado.

Ekscelzjerji nečaki so se prijeli dela.

London. — "Daily Express" je prejel poročilo iz Berlina, da so sorodniki bivšega kaiserja v Nemčiji izgubili upanje, da se še kdaj vrnejo stari časi in valednega so se lotili dela. Stiri njegovi nečaki — sinovi najmlajše Viljemo-ve sestre Margarete — so pričeli na dnu. Prvi je postal kmetaki in drugi na polju od petih do desetih dni; drugi je kmetaki in tretji je kmetaki in četrti je kmetaki.

Irski republikanci naložili davek v prid štrajkarjev.

London, 15. jun. — Iz Dublina javljajo, da so sinfajnovci naložili desetodstotni davek na vse kmete in trgovce in kolekte pri cerkvenih vratah v podporo stavkujočih železničarjev.

General McEadey je ukazal okupirati več privatnih hiš v mestih južne Irske, katere so takoj spremenili v stražnice. Hišam so zabili okna in izvrtali luknje v stenah za strelne line.

Bubonska kuga se razširja v Mehiki.

Mexico City, Mehika. — "Excelsior" poroča, da sta se pojavila dva slučaja bubonske kuge v Tampicu, kjer je znano veliko pristanice za izvažanje petroleja.

Japonska umakne čete iz Šantunga.

Honolulu, Havaji. — Iz Tokija javljajo tukajšnjemu japonskemu listu, da je japonska vlada obvestila Kitajsko, da umakne svoje čete iz Šantunga in železnice v Šantungu kakor hitro kitajska vlada pokaže, da lahko naredi red na železnici s svojimi stražami.

7000 Čehov dospelo iz Sibirije v Trst.

Trst, 13. jun. — Parnik "Amerika" je pripeljal semkaj 7000 Čehoslovakov in 127 ruskih nevest iz Sibirije.

Napad na predsedniškega kandidata v Čilu.

Santiago, Čili, južna Amerika. — Predsedniški kandidat Arturo

Alessandri je bil zadnje nedelje tarča, ko je govoril množici z balkona svoje hiše. Počili so trije strelji, toda krogla ga niso zadela. Alessandri je kandidat liberalne alijance.

Rusko-finska mirovna konferenca.

London. — Iz Moskve javljajo, da je sovjetska delegacija odpotovala zadnji četrti v Dorpat, Estonija, kjer se snide s finskimi delegati. Berzinak in Keržitoki sta na čelu sovjetske mirovne delegacije.

Irci se znašajo nad prostozidarji.

Belfast, Irska. — 14. t. m. so sinfajnovci udri v dvorano prostozidarjev v Inchu, razdrli prostozidarski znak, raztrgali biblijo na kosce in zdrobili pohištvo.

Pogajanje med Angleži in Egipčani.

London. — Med egiptovskimi delegati, katere vodi Zagloul paša, in viskontom Milnerjem, tajnikom kolonij, so se pričela pogajanja za rešitev egiptovskega vprašanja. Kot se poroča, je angleška vlada ponudila Egipšanom avtonomijo pod gotovimi pogoji.

Atentat na japonskega ministrskega predsednika.

Honolulu, Havaji. — Tukajšnji japonski list "Nippu Zihi" je objavil brzojavko iz Tokija, da je bil zadnje nedelje izvršen ponesrečen napad na življenje japonskega ministrskega predsednika Haro. Napadalec je bil aretiran.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Pliško po novi omili

Velika seloga ur in slatnine

Wm. Sitter Co.

5805 St. Clair Av.

Cleveland, Ohio

Zahvalno pismo iz stare domovine.

Od naših POTNIKOV, kateri so potovali v staro domovino po posredovanju bankirja HENRY C. ZARO.

Cenjeni gospod Zaro!

Sedaj, ko smo srečno prišli domov, smatramo si za našo dolžnost, da Vam pišemo iz svobodne Jugoslavije. Potovali smo lepo, hitro in dobro; povsodi smo bili lepo sprejeti in pričakovani; naši kovčki so se vozili z nami, ravno tako, kakor ste vi to prekrbeli in nam obljubili; denar smo v Ljubljani po Vašem čeku v redu sprejeli in sicer ne da bi bilo treba plačati kakih posebnih pristojbin in ne da bi imeli kakih posebnih neprilike, ko nam je bil denar izplačan po Prvi Hrvatski Stedionici, na katero so se Vaši čeki glasili. Dobili smo prave naše jugoslovanske kulekove kronce, kakor ste nam Vi pred odhodom povedali; nadalje Vam moramo tudi naznaniti, da so naši sorodniki, katerim smo po Vašem posredovanju pošiljali denar, slednjega v popolnem redu in pravočasno sprejeli.

Zato se mi Vam in upravitelju Vašega Jugoslovanskega bančnega oddelka Aleksandru Petroviču najpričneje zahvaljujemo glede Vašega dobrega, brzega in poštenega odpremanja nas v stari kraj. O Vašem poštenem in vestnem delovanju smo tako tukaj, kakor tudi še ko smo bili v Ameriki, mnogo slišali in sedaj smo se popolnoma uverili, da je temu v resnici tako.

Vse pogodbe in pooblastila, katere nam je Vaš upravitelj Aleksander Petrovič, ki je starokrajski odvetnik, napravil, so tukajšnja sodišča sprejela, tako da je vse v redu in da naši sorodniki niso imeli glede tega nobene neprilike. Z eno besedo, vse je bilo natančno tako, kakor ste Vi nam pisali, še predno smo se podali na pot.

Ker smo po Vašem posredovanju tako udobno potovali in tako hitro prišli do našega končnega cilja in sicer to vso le radi Vašega vestnega posredovanja, Vas vsem našim rojakom najtopleje priporočamo in jim svetujemo, da potujejo le s posredovanjem, kakor tudi pakete in da le potom Vaše posredovalnice izdelujejo pogodbe, prošnje, pooblastila, predase, testamente in vse drugo, ako žele, da bodo imeli vse v najboljšem redu, oziroma tako, kakor je bilo nam postreženo.

Tako toraj naši Jugoslovanski rojaki govorijo in pišejo o bankirju Zaru in radi tega ne iščite drugod temveč kadar sklenete, da boste potovali v stari kraj, potem pišite Vašemu Jugoslovanskemu državno-pooblaščenemu bančnemu savodu S srčnim pozdravom

Jože Zagar, Antonija Suligoj, Stefan Stojanov, Jurij Markovič, Peter Habanek, Fran Dobovič, Nikolaj Skarčević, Mich. Perković, Luka Graničič, Ivan Vučko, Josip Galič, Josip Domović, Lovrenc Studen, Josip Sepeković, Jurij Kranjčević, Josip Prindelčič, Stefan Gutan, Marija Tomasevič, Marija Fraković, Josip Šnigal, Stefan Kotanja, Miha Sarančič, Štefan Ivoković, Franjo Galič, Nik. Klovčič, Jos. Rajković, Franca Savina, Milan Žakič, Tom. Zavištin, Janek Gedec, Stefan Kralj, Josip Posavec.

HENRY C. ZARO

39 Cooper Square, Third Ave. cor. 6th Str.

NEW YORK CITY

Tel. Orphear 7007.

JOHN ERMENC, krojač

1046 Main St. (Ravno nasproti Slov. Doma),

LA SALLE, ILL.

KRETANJE PARNIKOV ZA JUGOSLOVANE IN CENA VOZNIH LISTKOV.

1. NEW YORK—TRST:

"PESARO" 8. junija \$ 95.00
"ITALIA" 8. junija \$ 95.00
"PATRIA" 10. junija \$ 95.00
"PANONIA" 12. junija \$ 95.00
"PROVIDENCE" 1. julija \$ 95.00

2. NEW YORK—HAVRE:

"LA FRANCE" 21. junija \$ 93.00
"LEOPOLDINA" 22. junija \$ 76.50
"LA SAVOIE" 3. julija \$ 76.50
"LA LORRAINE" 10. julija \$ 76.50

Za sedaj imamo še na vsaki parnik nekoliko prostora. Ker je razpored potnikov, zato so na vsaki parnik vsi prostori v najmanjši meri izpolnjeni, zato, da bi zagotovili prostora za druge potnike, ki bodo prišli v New York, da nam pošljete svoja imena in naslovne listke v New York.

Za vsa nadaljnja podrobnosti glede potovanja in potniških listov, pišite na stari trdnjo.

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue, NEW YORK, N. Y.

Vstanovljeno 1898.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSEK.

Predsednik Vincenc Cahkar, podpredsednik Anton Hrest, Ben 148, Cannsburg, Pa., sekretar gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, sekretar gl. blagajnik Frank S. Tavchar, upravitelj gl. blagajnik Filip Gledus.

POTRNIKI ODSEK.

John Underwood, predsednik, 408 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenihan, Ben 276, Barbours, Ohio, Jos. Radlich, Ben 432, Salt Lake, Pa., Frank Smarok, 2800 Prusser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VZMOODNO OKROŽJE: Rudolf Pisterich, Ben 436, Bridgeville, Pa.

ANTON RADLICH, Ben 78, Wick Hove, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Ben 104, Gross, Kana, na jugovpad. Lea Kuhar, Ben 246, Gilbert, Minn., na severovpad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 18317 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jos. Ambrožič, 418 Pierce St., Evelyn, Minn., Jos. Kalan, 1907 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Cahkar, John Underwood in Matt Petrovič.

Zdržišitveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 2136 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trécl, Ben 101, Lawrence, Pa. Jos. Oves, 242 Engelwood, Detroit, Mich. Jos. Štuk, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

Mary Udevič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill. VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 5205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVEA": Jos. Favertak.

POZOR! — Korrespondenca s gl. odvetniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši tabele. VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsedništva po naslovu: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniška tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se pošiljajo gl. izvršiteljskemu odboru in jednaki vabilo se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z NAGLADNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Nagladništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse primške gl. poslovanja v gl. izvršiteljskem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, sicer naslov je nevelj.

Vsi prihodni na gl. poslovanje se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 408 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse primške proti kreditni gl. gl. se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi denarji in drugi spisi, nanašajoči, oglašajo, naročajo in spisi vsa, kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošiljajo na naslov: "Prosvea", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Sedaj se izplačuje denar v starem kraju redno v novih jugoslovanskih bankovcih.

Naša banka je bila ena prvih, ki je dosegla izplačilo svojih denarnih pošiljatev.

Denarna cena se so sedaj dne nekoliko zvišala, toda se še vedno neustajno, zato se isti ne more oglašati. Vsaka denarna pošiljatev se odplača po najnižji ceni enega dne, katerega k nam dope.

Naše bančne nakaznice (Drafts) se slasi na eno rojaka v starem kraju, ki stanujejo blizu vaših mest, najhitreje sredstvo do denarja, ker banka izplačuje leto popolno in brez odlašanja.

Naš pravni oddelek izdeluje vse v notarski posel spadajoča dela, preskrbuje za naše potnike potne liste in ravno tako spise za dobavo družin in sorodnikov iz domovine v Ameriko.

Seznam odhajajočih parnikov in ceno voznih listkov najdete vedno v našem posebnem oglasu.

V vsakem oziru dobite brezplačno natančna pojasnila, ako pridete ali pa pišete v materinski in na

EMIL KISS, BANKIR,

133 Second Ave., cor 8th St., New York, N. Y.

Pod državnim nadzorstvom. Vstanovljeno 1898.

Sprejema hranilne vloge in plačuje 4% obresti.

Najceneje in najhitreje

pošiljanje denarja v stari kraj, se obavlja potom čeka (draft).

VSE KAR JE POTREBNO JE TO:

Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete naslovljen, in on pa kadar ta ček dobi, gra enostavno do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.

Ceke izdajamo na vse večje banke v Jugoslaviji. Pošljamo denar tudi potom in hrzovavno. Naša cena je vedno najnižja.

Pošljamo denar tudi v domovino za uloge v hranilnice na vse za vse hranilnice v Jugoslaviji, ter dobimo za vas uložno knjižnico v kratkem času.

Prodajamo parobrodne listke za vse proge. Našim potnikom preskrbimo vse potne listine brezplačno. Vani preskrbimo sorodnike in starega kraja v Ameriko, ter opravljamo vse notarske posle kot: uradne spise, pooblastila, pogodbe, i. t. d.

Pridite osebno, ali pa nam pišete za pojasnila.

NEMETH STATE BANK

JOHN MEMETH, president.

10 E. 22nd St. New York, N. Y.

ROJAKI! Naročite se na prvi pet knjig je tri dolarja. Ako

Kajlijeve Matice S. N. P. J. Matice v vaši na-

tion izda pet knjig, kakor hitro se selbini, pošljite naročnine tajniku

gl. dvatisoč naročnikov. Na Matice: Frank Aleš, 2136 South

rojnica s pristopnine vred m Crawford Ave., Chicago, Ill.

PREMOGARJI

Se začetkom meseca aprila smo povedali, da nam primanjkuje premogorjev za delo v našem rovu v Hazel Mine v mestu Canonsburg, Washington County, Pa., kateri leži ob Panhandle Railroadu. Železničarska stavka se pojavila takoj za tem in skoro vse delo je zaostalo, ker nismo mogli dobiti dovolj železniških voz. Vsa stvar se je sedaj zopet premenila izdan je ukaz, da železniška družba se mora takoj odpovedati k premogorovom. Ta posebna odredba bode nedvomno odpomogla, da se bode delo v premogorovih povečalo, ker razne tovarne in vasa industrija potrebuje nujno več in več premoga in vsi odprti vozovi se morajo oddati na razpolago za premog, da se tako hitreje spopoinjo vsa naročila za premog.

Rudarji, ki so pustili rove in šli na druga dela, naj bi se vrnili sedaj, ker prilika se nudi za bližnjo bodočnost, da bodo lahko zaslužili več kot kadaj prej pri kopanju premoga, plača za delo s pikom je \$1.1164 od tone. Za delo s strojem pa po 94 centov od tone.

Hazel rov je rudnik s odprtim uhodom, premog je 65 do 68 čevljev visok, dobra streha, suho, je tudi nekaj skrovine kot je ta v vseh rovih v Pittsburgskem okraju. Plača se za skrovino, ki je nad 12 paleov visoka. Stanovanja hiše so le par minut od rova, stanarja je po \$7.00 do \$9.00 na mesec. Dobe se stanovanja s hrano za sance. Premogorov je v mestu, kjer je dovolj raznih prilik za vas in vaša družino.

Samo izučene premogarje sprejemamo. Oglasite se osebno pripravljeni za delo v:

HAZEL MINE,
CANONSBURG, PA.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakonit bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim trdkam; kako bo pa malim nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,

New York, N. Y.

12 Cortlandt St.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (maja 31—1920) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Posrvite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

VSAKA DRUŽINA JE PLAČALA \$240 LETNEGA DAVKA KORPORACIJAM.

Če bi ne bilo teh presnetih števil, tedaj bi še lahko nafsarjali privatni bizniški interesi javnost, da so visoke delavske mezde povzročile draginjo. Številke ne lažejo in boljše privatne bizniške interese, od kar je ekonomičar W. Jett Lauck, ki so ga najeje železničarske bratovščine, da dožene profitarstvo privatnih bizniških interesov, priobčil rezultat svojih študij in preiskave. Velebizniški listi so precej utihnili o visokih delavskih mezdah, le semintje še kateri list pogreje staro, obrabljeno in privatnim bizniškim interesom priljubljeno laž o visokih delavskih mezdah, kakor da hoče dokazati, da se privatni bizniški interesi neradi poslovo od laži, s katero so skoraj leto dni sugestirali ameriškemu ljudstvu kot golo in čisto resnico.

Lauck nadaljuje, da je pravi profit mnogo večji, prejema jo šestina korporacijskih dohodkov, prejele v letih 1916-1918 osem sto milijonov dolarjev več dohodkov kot v letih 1912-1914. Če so vse korporacije imele take dohodke, tedaj so prejele štiri milijarde osem sto milijonov dolarjev več kot v predvojnem času.

Ako računamo, da v Združenih državah živi 110 milijonov ljudi, katere razdelimo na 22 milijonov družin, po pet glav v družini, tedaj dobimo rezultat, da je vsaka družina plačala povprečno na leto dve sto štirideset dolarjev davka korporacijam. Z drugimi besedami to pomeni, da je morala vsaka družina dati korporacijam v vojnem času dve sto štirideset dolarjev profita na leto.

Lauck je nadaljuje, da je pravi profit mnogo večji, kot je oficijelno izkazan, zategadelj zaključuje, da zelo konzervativno ceni, če pravi, da je vsaka družina v letih 1916-1918 plačala korporacijam tisoč dve sto dolarjev dobička. To pomeni, da je vsaka družina plačala povprečno štiri sto dolarjev na leto.

Na nekem drugem mestu pokazuje Lauck, da je bil profit inkorporiranih interesov v letu 1919 skoraj tako velik kot v letih 1916-1918.

Človeku ni treba hoditi v visoke šole, da spozna iz teh števil, kakšno ogromno butaro so naložili privatni bizniški interesi ljudstvu v vojnem času in da so bili pri tem še tako nesramni, da so kričali, da visoke delavske mezde povzročajo draginjo.

Kot neznosna mora tlačiti profitarstvo ameriško ljudstvo in odpomoči ne bo, če se ljudstvo ne spametuje in ne glasuje za kandidate, ki jih priporočajo profesionalni političarji starih strank. Ljudstvo je samo svoje sreče kovač. Če obleže v volilni bitki kandidatje starih strank kot mrliča na političnem grobišču, tedaj je upanje, da pride kmalu odpomoči proti profitarstvu in da bodo profitarji spoden iz solnega kota, ki so ga zasedli na škodo ljudstvu.

Angleški rudarji priporočajo internacionalizacijo premogovnikov. — Angleški rudarji so razširili svoje zahteve in ne zahtevajo le nacionalizacijo premogovnikov, ampak njih cilj je internacionalizacija premogovnikov. Frank Hodges, tajnik "Rudarke federacije" v Veliki Britaniji, je napisal članek in ga priobčil v "English Labour Leaderju", v katerem razpravlja o tej zahtevi. On pravi, da se prvi mednarodni rudarski kongres po vojni vrši letos v Zenevi, na katerega pridejo zastopniki rudarjev iz Anglije, Amerike, Rusije, Poljske, Nemčije, Francije, Holandske, Čehoslovačije, Belgije in Avstrije. Prelajalej se pridružijo tudi kolonije, Indija, Kitaj in Japonska mednarodno gibanju.

V svojem članku pravi, da se doseže cilj, se mora najprvo v vsaki deželi izvršiti nacionalizacija premogovnikov. Kadar bo dosežena nacionalizacija premogovnikov, bo lahko določiti rudarske mezde za ves svet in določiti kot maksimalni delavnik šest ur dela na dan.

Kolček srednjega veka. — Vojni department je že večkrat naznanil, da so prisilni jopiči iz jekla, ki drže obsojenca kot kovaške kleče, že zdajneje odpravljeni v vojaških kaznilnicah.

Zdi se pa, da ti jopiči še niso odpravljeni v vojaški kaznilnici Alcatraz v San Franciscu, kajti v tak jopič je bil še po oddani izjavi vojnega departmenta obsojen vojak Robert Brown, najhujšega prestopka.

VREDNO PRIZNANJE IZ LASNIH VRST.

ZASLUŽI, DA SE ZABELEŽI.

Najbolj razupit element je podpisal "dobrega človeka."

New York, N. Y. — Nicholas Murray Butler je podal izjavo, ki zasluži, da se zabeleži, ker najvažnejše potrdi, kar so delavski listi pisali o izbiranju kandidatov. Njegova izjava je zaradi tega važna, ker Butler pripada k republikanski stranki in je sam aspiriral na predsedniško kandidaturu.

Butler obtožuje, "da se je pisana družba igralcev z delnicami oljnih in rudniških promotorjev, izdelovalcev municije in drugih enakih oseb navadila na dobrega človeka kot je general Wood in je z brezobzirno predrznostjo pričela zanj kupovati predsedniško nominacijo."

Za tem pravi, da se je užlostil, ko je videl, v kakšni nesrečni poziciji se nahaja general Wood, na kar nadaljuje:

"Sile, ki so bile poražene v njih nesramnem poskusu, da kupijo nominacijo, predstavljajo najslabše ameriško bizniško in politično življenje. Res, žalostno je, da so si izbrali Wooda."

Butler dalje meni, da je bil glavni namen konvencije, da se prepreči prodaja predsedniške nominacije na razprodaji tistemu, ki največ zanj ponudi. Po njegovem mnenju se je to izvršilo in če ne bi se tako zgodilo, bi bila stranka zanesljivo poražena.

Za volilce je važno, da Butler sam konstatira, da republikanska stranka sestoji tudi iz takih temnih elementov, ki kupujejo predsedniško nominacijo. Da Wood ni dobil nominacije, so vplivali drugi vzroki. Profesionalnim političarjem je bilo dobro znano, da bi bil Wood poražen kot general in ne kot človek. Treba je le govoriti s doslednimi vojniki, pa se lahko vsakdo prepriča, kako bivši vojak, ki sodijo o generalu Woodu in ne o človeku Woodu. To je bilo profesionalnim političarjem prav dobro znano, in kampanja za Wooda predstavlja le prizor v komediji, ki je bil potreben, da je bilo mogoče igrati komedijo. Po izidu primarnih volitev je Johnson prejel največ glasov. Dobil je nekaj nad en milijon glasov, a Johnson ni persona grata v Wall Streetu, za to je bilo že naprej določeno, da se v priporočil ne navidezna bitka, nominacija pa dobi tisti, v katerega zaupajo magnatje iz Wall Streeta.

Za republikansko stranko bi bilo bolje, če bi bil Butler pridržal zase, kar je izgovoril, ker njegove besede na bodo nikogar prepričale, da je na konvenciji republikanske stranke zmagala volja volilcev te stranke, ampak zgodilo se je ta, kot so ukazali v Wall Streetu.

Taka odkritja, s kakršnimi je prišel Butler na dan v interesu gospode v Wall Streetu, imajo navadno nasproten učinek, kot sodijo tisti, ki prihajajo s njimi na dan. Pred ameriškim ljudstvom so zdaj razgaljeni fakti, ki jih ne izbrišejo vse govorance najboljših govornikov republikanske stranke, kajti Butler je sam dejal, da so najslabši bizniški in politični elementi kupovali predsedniško kandidaturu.

ALLEN ŽELI ŠE OSTATI GOVERNER.

Topeka, Kans. — Med republikanske političare, ki so šli s visokimi upi v Chicago, da postanejo predsedniški kandidatje republikanske stranke, spada tudi governer Allen. V Chicago seveda ni bilo zanj nič in zdaj je izrekel željo, da ostane še governer. Vložil je petitijo, da dobi nominacijo na republikanski glasovnici za governerskega kandidata. Njegova želja je seveda odvisna od volilcev in ne od njega. Če bodo delavske strokovne organizacije stole svoje dolžnost, bo poražen že pri primarnih volitvah, tako da bo preje prepričan, da je zanj politična karijera končana in da spada na politično grobišče.

ELEKTRIČNI UDAREC JE PAKHNIL DELAVCA Z DROGA.

Chicago, Ill. — Ko je Walter Huttin popravljal električno žico na drogu, je prišel v zvezo z električnim tokom, ki ga je sunil, da je padel pet in trideset čevljev globoko in obšel mrtev na mestu.

Iz rdeče Muskoviije.

(Piše Jules Rocque.)

Prvo pismo.

(Konec) Sivola general, kateri je zdaj v službi rdeče armade, mi je zaupal, da se mu dopade beseda "sodrug", ki poživlja človeka, mu vzbudi spomin na mlada leta in ga nekako pokrepa, tako da se počuti arečnega in trideset let mlajšega.

Pa oprostite! Vrnimo se k stvari. Izkazanje dovoljenja, da si lahko kupim obleko in par škornjev, me je seznanilo z organizacijo in delom moskovskega sovjeta.

Čitatelj se morda bolj zanima za državne, kot pa občinske institucije, ali jaz hočem biti dosleden v svoji navadi in pripovedoval bom o mojih vtisih po vrsti, kakor sem jih prejel.

Vrhutega je v tem 'narobe-življenju', ki ga predstavlja moderna Muskoviija, več stvari, ki niso takšne kot na primer pri nas v Franciji. Po sovjetski ustavi (ustava se nahaja v okvirju na steni v vseh uradih in na novem spomeniku pred hišo moskovskega sovjeta je tiskana v zlatih črkah) je razmerje med državo in občino popolnoma drugačno, kot pa v buržoasnih državah. Rusija je dežela sovjetov. Vsak sovjet je svobodna institucija, ki ni podložna nikomur. Ako torej hočemo spoznati moderno Rusijo, ne smemo začeti s opazovanjem na vrhu, temveč spodaj od lokalne vlade proti centralnim institucijam.

Zdi se mi, da bi moji čitatelji najrajši izvedeli, kako deluje boljševizem v praksi. Mnogo članov se je že napisalo o delu ruskih komunistov in Lenin ter Trocki sta bila opisana in naslikana že nešteto krat. Jaz ne bom sledil tem člankarjem: Lenina in Trockija za enkrat izpustim in najprvo se bom pečal z junaki, ki vladajo v Moskvi.

Začeti moram s sodrugom Kamenevom. On je po naše župan Moskve; toda v novi Rusiji je ta naslov neznani in sodrug Kamenev je predsednik moskovskega svetodelavskih, kmetijskih in vojaških delegatov. To je njegov uradni naslov. Nepotrebno je omeniti, da sodrug Kamenev ni delavec, kmeti ne vojak. On je bivši politični izgnanec in intimni prijatelj Lenina. Njegova preteklost je — dolga vrsta let v Sibiriji, ječa in sploh vse, kar je pričakovati od ruskih revolucionarjev. Zanj je leta pred revolucijo je prebil v Švici, kjer je bovoril revolucionarne govore na dijaških sestankih. Njegovo pravo ime je Rosenfeld. Taka majhna nesreča se je pripetila mnogim ruskim komunistom, da so namreč spremenili ime. Ampak na Kamenevu ni opaziti nič židovskega. Ima svetle lase, sive oči in po postavi ter obličju je zelo podoben (taka je ironija usode) Nikolaju Romanovu. Moji ruski prijatelji so mi pravili, da je Kamenev z ozirom na vse popolni Rus in nihče se ne izprizkita nad njegovim zavrčnim židovskim imenom.

Če je pa predsednik moskovskega sovjeta delavec le po 'prepričanju', ne more se to reči o drugih mestnih očetih. To je nekaj kar je mene presenetljivo in vredno je zabeležiti: V Moskvi vladajo pravi delavci in proletarij. To velja o veliki večini sovjetskih funkcionarjev in mala primika "intelektualcev" — bivših odvetnikov in žurnalistov — se izgubi med njimi.

Uprava mesta, ki šteje dva milijona prebivalcev, je vsekakor težka in komplikirana stvar. Vseled tega je uprava "komune" z dva milijona dušami, uprava ogromnega socialističnega mesta naravnost presenetljiva. Mestna uprava se peča poleg občinskih poslov iz prejšnjih dni z obratovanjem vseh bivših privatnih podjetij. Mesto je postalo edini hišni posestnik, edini hotelier, trgovec s kurivom, izdelovalec platna, prodajalec knjig, transportni agent itd. Pomislite na vse to in pred očmi imate kolosalno podvzetje — največje na svetu, ki lahko pogoltno vse podvzeta Rockefellerja, Morgana in Rothschilda.

To titansko poslovanje je v rokah delavcev — kovačev in tkalcev, o katerih se je smatralo, da niso sposobni za drugo kot primitivno, čisto mehanično delo, katerega jim organizirajo drugi.

"Še se gode čudeži na svetu!" bi vzkliknil marsikateri skeptik, če bi se znašel v tem čudežnem mestu.

Razume se, da delavci upravljajo Moskvo s pomočjo inženirjev, finančnikov, odvetnikov in raznih drugih specialistov, toda vsi ti "speci" — kot jim pravijo — so podrejeni delavcem in se nahajajo pod večnim nadzorom. Vladarji, voditelji in upravitelji mesta z vsami oddelki vred so delavci; oni so danes gospodarji.

Nagli skok iz delavnice v urade je zmešal glave mnogim proletarjem, da so postali arogantni "usnjati komisarji" (delavski komisarji navadno nosijo jopiče iz usnja). Težko je naštet vse napake, ki so jih izvršili navešči ljudje, ki niso znali drugega kot sekiro ali bat sukati, ko so se naenkrat znašli v pisarni in pričeli podpisovati uradne dokumente.

Bodimo pravični. Med nevedneži in domisljaveci je mnogo poštenih, dobrih in inteligentnih delavcev. Tudi ti so delali napake, ampak naučili so se le. Specialisti priznavajo, da delavci, ki danes upravljajo velikanse institucije v Moskvi, izvršujejo svoje dolžnosti perfektno.

Sam sem imel priliko opazovati bivega tekstilnega delavca Maksimova, ki je zdaj vodja mestnega oddelka za prehrano; videl sem tudi bivega topilničarja Ignatova, kateri vodi department za kurivo. Na milijarde rubljev jima gre redno iz rok v roke in priznati moram, da sta oba že dobra državnik. To velja tudi o drugih. Široko obzorje imajo, poznajo ekonomsko pravila in dobro rešujejo vprašanja, ki zahtevajo talentov. Ruski delavci je v resnici talentirani.

"Delavska vlada" ni torej prazna fraza, temveč eksistira v resnici. Videl sem jo in jo proučil. Čutil sem jo. Ne morem še reči, da li je dobra ali slaba, toda nova je, originalna in vredna, da se za njo zanimajo ne samo sociologi, ekonomski in političarji vsega sveta, marveč tudi žurnalisti in vsi oni, ki iščejo nekaj popolnoma novega.

V prihodnjih pismih vam podam druge podrobnosti o upravi socialističnega mesta in neštete druge stvari, ki me zanimajo in zabavajo. Ne zapustim rdeče Muskoviije, dokler je popolnoma ne izčrpal. Ne vem, kaj bi počeli s mano afriški sloni, h katerim so mi svetovali moji prijatelji, ali kar se tiče moskovskih elefantov, moram priznati, da so me očarali.

KAKO POPJE REŠUJEJO SVETOVNE DOGODKE.

Chicago, Ill. — V Moodyjevem tabernaklu so se zbrali popje, da doženejo vzroke svetovne vojne in izračunajo, kdaj pride druga svetovna vojna.

Neki reverend je rekel, da se je hudič polastil Nemčije in svetovna vojna je bila tukaj. Ta reverend je seveda še prost in ga niso odvedli v norišnico.

Neki drugi reverend je povedal, da se med leti 1920 in 1934 pojavi velika krščanska manifestacija. Ko se je malo oddahnil, je pa rekel: "Mi pridigamo, da takrat pride Krist." Tudi tega reverenda še nimajo v bližnici in bo zmešal še veliko ljudi, preden se poslovi od te "dolne solz."

Neki reverend, ki velja za izredno študiranega človeka, če pride med ljudi, ki sodijo v norišnico, se je pa spravil na profesorja Charlesa Fosterja Kenta, ki predava na yaleški univerzi, ker je izdal knjigo, v kateri je neusmiljeno razmrevil sv. pismo kot božje razodetje. Rekel je, da gre temu profesorju naslov dr. oslogije.

Ko je družba "svetih" mož dokapala obiranje znanstvenikov, ki delajo škodo tem neproduktivnim ljudem, se je razšla s trdnostjo zavestjo, da je rešila najtežje probleme, ki jih niso mogli rešiti najbolj učeni ljudje na svetu.

ODŠKODNINSKA TOŽBA ZA EN MILJON DOLARJEV.

New York, N. Y. — Gaston B. Means, ki je bil obtožen, da je umoril vdovo Jabez C. Kinga, je vložil tožbo proti državnemu pravdniku Swannu in njegovemu pomočniku John T. Doolingu v New Yorku za en milijon dolarjev odškodnine.

Obravnava, pri kateri je bil Means oproščen krivde umora, se je vršila pred dvema letoma.

Means pravi, da sta Swann in Dooling delala v sporazumu z Northern Trust ompanijo v Chicagu, da ga spravijo s pots, da ne bi mogel prižati zaradi testamenta Jamesa Kinga. On trdi, da so bile najete priče, ki so pričale po krivem.

METEORITI.

Dolarji in centi.

(Narodna komedija s petjem in jazz-kapela.)

Kardinal Bibbans (poje): Dolar, ti naš si bog in Wood je tvoj prerok!

Prvi dolarokrat: Tisoč petsto dam, več pa ne dam, čeprav je draginja oplazila tudi kandidate.

Drugi dolarokrat: Jaz dam milijon saj pravi sveto pismo, da nam bo vse povrnjeno z obrestmi vred. Amendment: Na tem svetu in aicer takoj po volitvah.

Bibbans (poje): Tebe moliko dolar, danes, jutri — vsikedar.

Zgagar: Hej — za denar gre! Videl sem dolarje srebrne, cekine zlato.

Prvi dolarokrat: Laž, cap! Za principe gre. Kako si upaš! Za narod in zastavo gre. Vrzite ga na cesto. (Tihu drugemu dolarokrata): Petsto še primaknem in nič več. (Zgagar zleti na Wabašvo ulico.)

Drugi dolarokrat: Dva milijona je vreden. Pomiali na rdečkarje in ligo narodov. Ne pozabi na Gompersovo planko. Daj!

Drugi Zgagar: Čujte, čujte, za milijone gre! Kandidat je že kupljen.

Bibbans (poje): Pomagaj nam, o sveti Rigo, dolarju zmago, ljudstvu figo.

Prvi dolarokrat: Primaknem tisoč in 500 bondov Petrolije Meksikane. To je že nekaj. Poženi glasove!

Drugi dolarokrat: Dva milijona in ne centa manj — in glasov bo dva vagona.

Bibbans (poje): Slava tebi, o dolar, ti naš bog in gospodar!

Nadškof Glennon: Amen! Šlihim glas od nekod: Vera naša je bankrot.

(Zastor. Zadnje dejanje se odigra v San Franciscu.)

To ni več tatvina.

Bernard Baruch je obdožen, da je tekem vojne ukradel samo na bakru \$50,000. To je neumno blebetanje. Baruch na ukrade nit bakranega kotla za kuhanje šnopov, a kam \$50,000. Kadar se govori o tako velikih vsotah, tedaj ni več misliti na tatvino. Temu se pravi finančna transakcija — y' understand?

5000 oseb je bilo aretiranih zaradi 'zarote proti vladi' in pri vseh aretiranih so našli le tri revolverje 22. kalibra. Ali je vlada res še tako na slabem, da je bilo treba prijeti 5000 oseb zaradi treh pištol?

V Clevelandu imajo bolnika, ki neprenehoma gleda v žabjo jajca in vpije: "Od kod protoplazma, od kod protoplazma?" Zdravnik je konstatiral, da so to simptomi stare bolezni in predpisal je melono in ice cream.

Vmesna država.

Korošec predlaga, da se ustanovi vmesna država med deželni dvorcem in Zaloško cesto. Mandat te vmesne države se velikodušno poveri Govekarju.

Vprašanje: Kje je jadransko vprašanje?

Dolarska demokracija zahteva, da ni v kongresu zastopani nihče drugi kot dolarji. Ljudje ne smejo biti zastopani.

Vest iz stare domovine: Nič novega. Vse po starem. Gospodje se mastijo in ljudstvo strada.

Aha, hvalabogu — sovjetska vlada je zopet padla!

Mrlič vladajo.

Očetje, ki so sestavili in sprejeli ameriško ustavo, so živeli v dobi kresilnega kamna, a več in konjskega voza, in zato jim ni prišlo na misel, da bi bilo dobro, če bi ljudstvo imelo pravico s splošnim glasovanjem zavračati ali sprejemati spremembe in dodatke v ustavi.

Danes živi ameriško ljudstvo v dobi elektrike, pare in eroplanov, toda vrhovno sodišče je pravkar razodilo, da je sklep v legislaturi več vreden kot pa sklep, ki je sprejet s splošnim glasovanjem vsega ljudstva.

To dokazuje, da nas še vedno vladajo oni, ki leže na pokopališču iz dobe kresilnih kamnov, a več in konjskega voza.

Slovenska zemlja.

KAMNISTE ALI SAVINJSKE
ALPE, NJIH ZORABDA
IN NJIH LICE.

Spisal Ferdinand Seidl.

(Nadaljevanje.)

Severno stran Savinjskih Alp, pa tudi pobočja Kokrske doline, zadržajo kmeti mešani gozdi. Sreče, mešani in bukvo so njih glavne sestavine. Cempin (Pinus Cembra) je že izginil iz njih, in tisa je sedaj le še redkost (v Suhem dolu, nad Solčavo). V višjih oddelkih brežin je bukvi podnebje že preosorno. Temu vtrajnejša je igličevje, ki zatorej tvori v teh gozdovih ozek gorenji pas. Mešani gozd naših Alp je domovje najraznoličnejšega rastlinskega življenja. Odpadlo uvelo listje ne pokriva tal tako na gosto kakor v bukovem gozdu. Zatorej hitreje strohni in tvori izdatno plast rogov, črne prsti. Vrhovi dreves se ne strinjajo tako na gošč kakor v bukovem gozdu in valed tega pripisujejo več svetlobe delu. Ob teh ugodnostih se razvije v mešanih gozdovih ne le senčljivo rastje bukovih gozdov, nego tudi mnogoteri rastje iglatih gozdov, in v obilni črni prsti uspeva še mnogokaj drugih rastlin. Od vlažnih tal gori do svetlih visokih vrhov drevesnih orjakov se razvrsti bujna rast po vseh nadstropjih v pestri gušči. Po strminah in težje pristopnih krajih, ki jih še ni dosegla sekira, stoji pravi pragozdi.

Neizmerni zakladi lesa se dosejajo malo izkoriščajo. Le ponekod je gozd popolnoma izsekán. V takih posekah se praznega prostora brž polasti krasno cvetoči vrbovec (Chamaenerium angustifolium) in druge cvetne rastline. Vendar v borbi za življenske pogoje kmalu zmaga gozdno drevo in poseka zaraste, ako mladega drevesnega naraščanja ne zaduši gozdarju neljuba siva jelša (Alnus incana), ki trajno zagospodari, ako je zmaga.

Pogostoma porabi človek poseke v višini za pašnik, v nižjih oddelkih gorovja pa za lastni dom in skromno polje ter prostrano senožet.

V gozdnem pasu je človek naseljen po dolinah v vaseh, malih zasekih in samotnih kmetijah, in sicer gosteje v predgorju, zlasti na ugodni geološki podlagi (Senturška gora, Štefanja vas itd.). Po oddaljenih gorskih brežinah, zlasti na prisiljenih, so le še mali zaseki in raztreseni kmetaki domovi. Tako v gorenji Kokrski in Savinjski dolini ter njih stranskih oddelkih. V okoli hiše in gospodarskih poslopih je človek odzvel gozdu prostor ter ga je izpremenil v polje in senožet. Polje rodi v ondianjem hladnem podnebnju večinoma le jaro žito (žito, oves, pšenica). Najvišje ležeče kmetije imajo Matko (1200 m.), Planinšek nad Lucami (1087 m.), Stajerški Rak (1050 m.) in Rekar v dolini Lomšice nad Tržičem (1020 m.).

V višini nad 800 m daje polje delstvo le pičel pridelek. Prebivalstva kaže bolje, da se bavi z živinorejo in izkoriščanjem gozdov. Največjo vrednost imajo senožeti po dolinah. Krasnejši travnikov pa ni po vsem ozemlju Savinjskih Alp, nego so v širni kotlini Gornjejezerski na prostoru nekdanjega jezerišča. Meseca junija stojijo te dolinske trate na višku svojega življenskega razvoja. Med gosto vzraslo, bujno, visoko travo, ki jo vešak nvršča v razna plemena, vidimo vse polno mnogoterega pestrega cvetja: rumeno zlatice (Ranunculus arer), rdečice lučice (Melandryum rubrum), razne orhideje, obilico detelj (Trifolium pratense, T. repens, Lotus corniculatus itd.) i. vanjšice (Chrysanthemum leucanthemum) in posebno značilni vijoličasti repušec (Phyteuma Halleri). Po prvi košnji se razvije na tisoče rastlin navadne smetle (Euphrasia Rostkoviana), ki ni priljubljena živinorejcem, ako pa razveseli s čudovito lepo barvanimi, malimi cveti. Poznejši, poletni lišp teh senožetij tvorijo: kadulja (Salvia pratensis), razne kobilnice, med njimi dežen

(Heraeum) in druge. Po drugi košnji se pokaže podlessek (Colchicum autumnale), znanilec jeseni in zimskega počitka.

Dosti manje vrednosti so gorski pašniki, ki se prostirajo v gozdnem pasu na mestu iztrebljenega gozda. Ampak potrebni so. Dolinski travniki namreč ne proizvajajo toliko krme, da bi je bilo dovolj za vse leto. Zatorej je treba iskati nadomestila v višavi, v gorskih senožetih in pašnikih, ki jih zovejo "planine". Visoko ležeči pašniki seveda nudijo hrane živini le v poletju. Zatorej se preselijo pastirji z živino v poletnih mesecih na planine. Ondi stojijo pastirske kočice in hlevi ter stajajo za živino. Tu se razvije planšarstvo. Po širnih pašnikih se živina prosto giblje v čistem gorskem zraku in uživa izborna krmna gorskih trav in zelj. Zatorej izvrstno uspeva in daje poobiljeno krmno. Pastirji — mladi in stari — živijo z jedino skrbjo za živino, ki jim je poverjena od vse vasi ali občine. Preprosta kočica, preprota nomadsko življenje, skupna last, skupno delo in vzajemna pomoč v boju s protivnimi prirodnimi silami, nesebična gostoljubnost in bivanje v gorakem svetu ki širi očesu obzorje, budi smisel za prirodo in krepi truplo — vsi ti činitelji so ustvarili slavljeno poezijo planšarstva.

(Se nadaljuje.)

Glavni predpis za priseljevanje v zdr. države

Važno za one, ki hočejo dobiti svojce iz starega kraja.

New York, N. Y. — Veliko ljudi v Zdr. državah hoče dobiti iz starega kraja sem svojo družino, sorodnike ali prijatelje. Da bodo poučeni o glavnih predpisih, tisočih se priseljevanja v sedanjem času, poda Ameriški Rudeči križ sledeče informacije:

1.) Kdor se namerava priseliti v Združene države, mora dobiti od svoje vlade potni list, ki naj vsebuje njegovo identiteto in narodnost. Prošnja za potni list so vloži pri pristojni domači politični oblasti. Ta potni list mora dobiti predložiti osebno najbližnjemu ameriški konzulat ali poslaštstvu v svrhu potrdila.

2.) Ako je dotičnik ameriški državljan, tedaj naj se tudi osebno obrne na ameriški konzulat ali poslaštstvo, kjer naj prosil za ameriški potni list in predloži dokaz o svojem ameriškem državljanstvu. Žena ameriškega državljana mora predložiti svoj poročni list in dokazati državljanstvo svojega soproga. Šlehe dokaze morajo predložiti mladoletni otroci naturaliziranega očeta. Zaposniti pa je treba, da otroci naturaliziranega ameriškega državljana, rojeni v inozemstvu pred njegovo naturalizacijo, ravno tako kakor tudi njegova žena, niso še pravi ameriški državljan, dokler ne stopijo na ameriška tla, in radi tega morejo dobiti svojo domaćo vladu za potni list ter ameriške oblasti za potrdilo. Na vsak način pa naj se žena oziroma otroci ameriškega državljana obrnejo s potrebnimi dokazili osebno na ameriški konzulat, kjer se jim bo šlo gotovo na roko.

3.) Ameriški zastopniki v inozemstvu (konzulat ali poslaštvo) so pooblaščenca da dovolijo ali odrečejo izdajanje potnega lista ali pa potrdila, na potnih listih tujih držav. Državni department v Washingtonu se razumno ozira na informacije svojih zunanjih zastopnikov v onih slučajih, ko mu isti prepuščajo kako prošnjo za potni list ali potrdilo v konkretno odločitev. Državni department ne more nikdar ukreniti v tem oziroma na podlagi prošnje sorodnikov ali prijateljev v tej deželi. Pač pa se ozira na ljudi v tej deželi glede prošnje, uradno vlozene v inozemstvu, in v slučajih njih in izrednih težko, ako se mu zdi potrebno, pošlje na podlagi take intervencije svoje instrukcije na ameriške zastopnike v inozemstvu.

4.) Pisma ali zaprisežene izjave (affidavit) s strani ljudi v tej deželi, ki želijo dobiti sem svoje so-

rodnike, niso neobhodno potrebna, ali taka zaprisežena izjava ali affidavit, kakor tudi prepis državljanstev ali drugih papirjev, ki dokazujejo stan in razmere onega v tej deželi, ki hoče dobiti svojce iz starega kraja, morejo znatno olajšati vse postopanje, ako se predložijo ameriškim konzulat ali poslaštvo v inozemstvu.

5.) Tudi v svrhu dobivanja potnega lista od tuje vlade priporoča se poslati nameravanim priseljenecem affidavit, v katerem naj bo navedeno razmerje sorodništva ter želja in zmožnost skrbeti za poklicane sorodnike. Tak affidavit bo olajšal dotičnikom v starem kraju, da dobijo potni list od svoje vlade. Kakor se nam poroča, jugoslovanske oblasti priporočajo tak affidavit zlasti glede mladoletnih otrok, italijanske oblasti pa ga izrecno zahtevajo. Ta affidavit mora biti potrjen od jugoslovanskega, oziroma od italijanskega konzulata.

6.) Ako ima nameravani priseljenec svoje listine v redu, ni še s tem rečeno, da mu je dovoljeno vstopiti na tla Zdr. držav. To dovoljenje dajo šele priseljeniške oblasti ob prihodu v Ameriko na podlagi obatoječih priseljeniških zakonov. Vnaprej nihče ne more dobiti takega dovoljenja. Priseljeniški zakoni se ne tičejo pa ameriških državljanov, njih žen in mladoletnih otrok (izvzemši onih, rojenih v inozemstvu očetovo naturalizacijo), ampak le državljanov in podanikov tujih držav; prvi imajo pravico do pristopa po enostavnem izkazu svojega državljanstva. Pripomniti pa je treba, da prvi papir ne pomenja še državljanstva, ampak da je deklarant in še vedno podanik tuje zemlje. Tujec, nastanjen v Ameriki, ki je šel začasno v stari kraj, je ob svojem povratku ravno tako potrjen kakor vsak tujec pregledu od strani priseljeniških oblasti in plačilu 48. priseljeniškega davka, tudi če že ima prvi papir.

7.) Otrokom pod 16. letom ni dovoljen vstop v Ameriko, ako niso v spremstvu očeta ali matere ali ako ne prihajajo iz očetov ali mater. Drugače more le delavski tajnik v posebnih slučajih dovoliti njihov vstop. Najmanj, kar se tedaj zahteva je, da so otroci zdravi in da pridejo k bliznjim sorodnikom ali takim osobam, ki jih adoptirajo in da bodo skrbeli za nje, poiskali v solo do 16. leta in jih ne rabili za delo, neprimerno njihovi starosti. Dotikrat se zahteva tudi bond. Ako so stariši v Zdr. državah, so otroci toliko časa v oskrbi priseljeniških oblasti, dokler se stariši ne zglašijo.

8.) Ameriške priseljeniške oblasti ne dovoljujejo vstopa v to državo onim tujcem, ki ne odgovarjajo predpisom obstoječih priseljeniških zakonov. Ti zakoni so isti kakor pred vojno; dodatno pa je kongres leta 1917 sprejel takozvani "Literary Test", da mora vsak priseljenec biti vsaj čitanka in onim tujcem nad 16. letom starosti, ki ne znajo čitati angleški ali kak drug jezik, je vstop zabranjen. Izvzeti so sorodniki ameriških državljanov, ako so sem povabljeni ali spremljani na potn od svojih ljudi, namreč: oče, star nad 55 let; žena; mati; stara mati; neomžena ali obvdovela hči. Tudi oni tujci, ki so bili nastanjeni v Ameriki pet let zaporedoma, se smejo povrniti v Zdr. države tekom šest mesecev po svojem odhodu, akoravno ne znajo čitati. V ostalem vetjujo, kakor rečeno, isti predpisi, kakor pred vojno.

9.) Mladenke, ki prihajajo v Ameriko v arho ženitve, so toliko časa v varstvu priseljeniških oblasti, dokler ne dobijo popolno jamstvo, da bodo v primerni oskrbi do poroke. Navadno zahtevajo da se poroka izvrši že na Ellis Island ali v sličnem prostoru v drugi luki.

10.) Ako ima nameravani priseljenec sorodnike v Združenih državah, ki živijo v dobrih gnetnih razmerah, morejo ti olajšati vstop v Združene države s tem, da pošljejo affidavit ali druga dokazila odgovornosti priseljeniškim oblastim v luki, v kateri se priseljenec izkazuje, v ka-

terih je pa treba navesti ime priseljenca in ladje in čas prihoda.

Kdorkoli bi želel posebne podatke v tem oziru, naj se obrne na American Red Cross, Foreign Language Information Service, Jugoslav Section, 1107 Broadway New York City, kjer dobi vse informacije brezplačno.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radovednež, La Salle, Ill. — Besedo ekonom smo sprejeli od Nemece, Nemei so jo pa sprejeli iz grščine. Ekonom pomeni oskrbnika na graščini ali pa na velikem posestvu. Ponekod mu pravijo tudi "veliki blapec" na velikem posestvu, ki poleg pravega gospodarja, upravlja posestvo. Beseda ekonom ali ekonomičar pa pomeni dandanes tudi kaj drugega. Pomeni lahko človeka, ki je poučeval narodno gospodarstvo, ki mu pravimo politična ekonomija, in ki se zopet deli v tri dele: v teoretično ali čisto, praktično in finančno. Zgodovina in literatura narodnega gospodarstva se zopet deli v tri glavne sisteme. V človeški družbi se vedno vrše preobrat in pri takih preobratih zmirom trpi ljudstvo, ako se ne vpoštevata pametno in praktično narodno gospodarstvo, kot ga uče socialisti. Kdor hoče biti dober ekonomičar s tega vidika, mora predvsem študirati socializem in nauke socialistov. To so danes priznali tudi taki praktični narodni ekonomski, ki niso socialisti.

Seveda, če se tolmači beseda ekonom kot v prvih stavkih, ni treba človeku študirati socializma in to kar se razume pod besedo "narodna ekonomija", ampak zadostuje, če se razume na poljedelstvo ali živinorejo. Z drugimi besedami bi rekli, da zadostuje, če pokaže, da je dober gospodar na kmetiji.

Narodno ekonomijo in socializem pa lahko vsakdo študira doma, ako si nabavi potrebne knjige, če ima podlago za take študije, nikakor pa ni potrebno, da pohaša na univerzo.

A. W. Cleveland, O. — Vas ne razumem, koga vi mislite? Kje ste čitali ime Charles H. Green? Za katerega naslov vprašujete?

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam, vsem sorodnikom, zaneem in prijateljem, da je dne 31. maja t. l. za vedno zaspal moj soprog oziroma brat

JOHN MARINŠEK

v najlepši moški dobi, star komaj 30 let. Bolan je bil le kratko dobo in po zdravniškem nasvetu se je podal na operacijsko mizo, toda osoda je hotela da je operaciji podlegel. Pokojni John je bil član društva "Narodni Vitez" št. 39, S. N. P. J. Doma je bil iz Piate, fara St. Jakob ob Savi. K zadnjemu počitku so ga spremlili sestrje družstva Narodni Vitez št. 39, SNPJ te sorodnice, znae in prijatelji, katerim vsem izrekam moje prišerno zahvalo. Iskreno se zahvaljujem sodelavcem tvrde Lepman Bros, ki so položili krasne vence svojemu tovarišu, kakor tudi vsem drugim darovalcem krasnih vencev. Posebna hvala moji materi Fanie Mihelich in sestri Apoloniji Luzzi za tolažbo v žalostnih urah. Zahvaljujem se tudi tvrdki za darovani vence in ček v znesku \$750.00 katerega sem prejela na dom, takoj po smrti ranjkega. Iskrena hvala tudi društvu Narodni Vitez št. 39, S. N. P. J. za darovani vence in onim ki so ga spremlili k zadnjemu počitku, kakor tudi br. John Fabijan za njegov ginljiv nagrobni govor. Še enkrat izrekam moje najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so me tolažili in kaj pomagali, ter spremlili mojega pokojnega soproga k zadnjem počitku. Pokopan je bil po cervenih obredih na katoliškem pokopališču. Tu zapuščam mene žalujočo soprogo in brata Antona. V stari domovini pa stariše, tri brate in dve sestrji. Počivaj mirno moj nepozabni soprog in lahko na ti bode ameriška gruda. Zahvaljoči ostali: Mary Marinšek soproga, Anton Marinšek brat, Chicago dne 10. junija 1920.

Bravo! To je bil pravi odgovor!

Prostor: V neki lekarni v Hazel, Pa., pred nekaj dnevi. Kupec (moj star 50 do 55 let): "Želim kupiti steklenico Trinerjevega grenkega vina." Valžbenec: "Zakaj raje ne vzamete steklenico navadnega grenkega vina?" Kupec: "Jaz sem že privajen Trinerjevega grenkega vina in se tudi zanesem nanj." Torej vzemite si za primero tega moža kateri zna ceniti dobrote ki jih vsebuje Trinerjevo grenko zdravilno vino. Vaša lastna krivda je če, vzamete kako druge nizke vrste grenko vino. Nobena ponaredba vam ne more dati tega uspeha, ki ga dobite od Trinerjevega zdravilnega vina, tudi za druge slučaje zahtevajte kot (Triner's Angelica Bitter Tonic, Triner's Lignum, Triner's Cough Sedative, Triner's Antiputrin, Triner's Bed Pills.) In vaš lekarnar ali pa trgovec z zdravili vam bode gotovo vstregel s pravimi zdravili. Joseph Triner Company, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAC. Knjiga vsebuje poleg slov.-angl. slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdanje potrebe, navodila za angleško pisanje, spisovne angleške pisme in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dodaj največji slov.-angl. in angl. slovar.

Ta je najboljša in najbolj popolna knjiga za proučanje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel. Knjiga trdo in okuano v platnu vezana (480 strani), velja \$3.50 in je dobila pri

V. J. KUBELKA,

530 W. 149th St., New York, N. Y.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpisaj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebe na ceni.

ANTON ZORNIK,

Harmala, Pa.

LJUDSKA KOOPERATIVNA DRUŠTA

ustanovlja svoje podružnice v raznih delih mesta Chicago. Slovenci, živeti v Chiagu, naj se obrnejo za vsa pojasnila glede delne in druga pojasnila o razprodaji blaga itd. na zastopnika: Joseph Blieh.

Nove prodajalne se bodo odprle pod temi pogoji: ena na vsakih 200 članov. Kakor hitro se zbere 200 članov, ki so kupili delnice v enem okraju, si sestavijo svoj odbor in upravnik za urejevanje njih prodajalne. Obrnite se za vsa pojasnila v ti zadevi do:

JOSEPH BLIEH,

1944 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Našim jugoslovanskim prijateljem v Chisholmu in bližnji okolici.

Valed velikih popravkov našega poslopija, smo se začelo proslaviti v poslopiju ravno nasproti preko ulice pri POSTI. Naš urad se bo nahajal v tem zaščenem poslopiju mogoče do štiri mesece, ker bode vzel najmanj tako dolgo, da se vse prevrde v našem starem poslopiju.

Mi ujudno povabimo vse Jugoslovane v Chisholmu in okolici, da se poslužijo naše banke. Zapomnite si, da vaš sorjak J. Osbolt, ima samo ono delo in to je točno stredi s vsemi zmoknostmi svojim sorjakom.

Banka je odprta od 9 do 5 ure. V sobotah pa tudi od 7 do 8 ure.

FIRST NATIONAL BANK

GUST CARLSON, Pres.

G. L. TRAIN, Cashier.

E. MATURI, Vice Pres.

J. OSBOLT, Asst. Cashier.

C. A. S.

Edina Slovenska revija. Izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$3.

C. A. S.

6083 St. Clair ave., Cleveland, O.

PATENTI

Pišite po mojo knjigo za poslaštvo in iznajdnih, in patentih. Katero vam pošljem.

ZASTONJ

Imam 30 letna skušnje kot edinstven patentist, torej vse vaše potrebe glede patenta so točno izvedene. Moj urad je le par korakov od Glavnega Patentnega urada in jaz lahko točno vidim, to delo. Pošljite mi vaše iznajdbe za preglede.

Pišite mi še danes v vašem jeziku.

A. M. WILSON,

Registered Patent Attorney

315 Victor Bldg., Washington, D.C.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno napeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vsekaj, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnštvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabirajte, tedaj vse to pripisite sami sebi in ne nam.

Upravitelj.

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE bom zopet dobil iz starega kraja. Popraviljam, kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kateregakoli izdelka.

ALOIS SKULJ,

323 Epillon Place, Brooklyn, N. Y.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati.

pravo sliko socializma. Narodna analiza \$2.50 na leto. \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3630 W. 25th St., CHICAGO, ILLINOIS.

POZOR SLOVENCI!

Ako si želite osvoiti in dobro preučiti sebe, kar bo zelo koristilo vašem zdravju, tedaj obiščite rojaka Anton Mladica v krasnem naravnem okraju v Algonquin, Ill., ki je le 45 milj severozapadno od mesta Chicago. Tu je izvrsten ribolov, dobra kuhinja, čedna prenočišča, izvrstno dobro studenčena voda, godba in ples vsako soboto. Mnogo druge raznovrstne zabave. Vlaki vozijo štirikrat dnevno, ob 7, 11 uri dopoldne in ob 3 in 5 uri popoldne iz North Western postaja. Z avtomobilom pa pojdite po Milwaukee Ave., Rand Road, Barington in do Algonquina.

Ujudno se priporoča za "Summer resorts" lastnik

ANTON MLADIČ,

Telephone 10 River Road, Algonquin, Ill.

POSOJUEMO DENAR

na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.

DAN L. PARSONS

First National Bldg., Johnstown, Pa.

(Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabriz, Park Hill, Pa.)

HOTEL SERSHEN.

Najboljša jedila, prenočišča in tučna postrežba. Val, ki potujete preko Clevelanda, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Clevelandu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa prilžnost pri:

HOTEL SERSHEN,

604 E. 162nd St., Cleveland, Collinwood, Ohio.

Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood poljubno karo

RAZPRODAJA

V zalogi imam le nekaj iztisov romana "Milijonske Neveste" ki stane samo \$2.50. Imam tudi lepo povest "Drnukov Tone" v 16-ih izdelani knjigi in stane samo 50 centov. Knjige dam radi tega v to ceno, ker odhajam nekako zadnje dni t. m. junija v stari kraj. Ta prilžka se ne bo nikomur več nudila, če jo sedaj zamislite. TO JE ZADNJI OGLAS.

JOSEPH TOMIC 2424 S. Harding Ave. CHICAGO, ILL.

Iz glavn. urada S. N. P. J.

		Vplačila	Izplačila	Vplačila	Izplačila	Vplačila	Izplačila	Vplačila	Izplačila	Vplačila	Izplačila
med jednoto in društvi meseca maja 1935.											
1.	213.40	16.00	197.40	46.15	50.00	155	72	379	1.56	1.56	
2.	251.16	255.00	193	49.35	6.00	130	1.44	380	80	80	
3.	189.31	1.465.00	194	54.42	1.00	130	1.44	381	2.55	2.55	
4.	175.42	130.00	195	54.38	1.00	130	1.44	382	1.00	1.00	
5.	1.087.35	951.00	197	51.56	144.00	195	3.11	383	1.36	1.36	
6.	239.99	146.00	198	48.85	1.00	130	1.44	384	1.10	1.10	
7.	99.74	27.00	199	50.46	24.00	160	5.81	385	1.44	1.44	
8.	125.57	55.00	200	54.95	21.00	160	4.75	386	77	77	
9.	231.83	186.00	201	42.27	170	1.71	3.34	387	45	45	
10.	219.54	262.00	202	55.58	172	1.72	1.08	388	36	36	
11.	125.71	235.00	203	60.51	172	1.72	5.51	389	80	80	
12.	186.29	781.00	204	54.81	172	1.72	7.54	390	80	80	
13.	181.29	203	205	56.58	172	1.72	3.92	391	80	80	
14.	115.78	207.00	206	43.16	172	1.72	4.42	392	80	80	
15.	507.61	1.27.00	207	51.40	172	1.72	80	393	80	80	
16.	215.04	16.00	208	54.80	31.00	172	2.80	394	80	80	
17.	101.70	229.00	209	119.94	13.00	178	2.80	395	80	80	
18.	437.40	142.00	210	54.80	68.00	200	95	396	80	80	
19.	243.26	113.00	211	54.80	132.00	211	1.96	397	80	80	
20.	100.40	219.00	212	54.80	172	1.72	1.13	398	80	80	
21.	32.01	213	213	54.80	172	1.72	2.65	399	80	80	
22.	111.50	28.00	214	54.80	172	1.72	6.85	400	80	80	
23.	86.15	718.00	215	54.80	172	1.72	2.50	401	80	80	
24.	171.80	116.50	216	54.80	172	1.72	5.81	402	80	80	
25.	56.00	57.00	217	54.80	172	1.72	2.18	403	80	80	
26.	216.73	39.00	218	54.80	172	1.72	3.11	404	80	80	
27.	108.65	144.00	219	54.80	172	1.72	3.42	405	80	80	
28.	59.75	13.00	220	54.80	172	1.72	4.0	406	80	80	
29.	114.77	192.00	221	54.80	172	1.72	7.00	407	80	80	
30.	159.05	331.00	222	54.80	172	1.72	7.05	408	80	80	
31.	254.40	56.00	223	54.80	172	1.72	1.00	409	80	80	
32.	53.88	123.00	224	54.80	172	1.72	3.42	410	80	80	
33.	150.05	44.00	225	54.80	172	1.72	1.02	411	80	80	
34.	150.38	30.00	226	54.80	172	1.72	3.03	412	80	80	
35.	192.20	85.00	227	54.80	172	1.72	2.50	413	80	80	
36.	93.58	15.00	228	54.80	172	1.72	4.37	414	80	80	
37.	150.55	45.00	229	54.80	172	1.72	1.08	415	80	80	
38.	16.58	48.00	230	54.80	172	1.72	5.86	416	80	80	
39.	230.52	57.00	231	54.80	172	1.72	1.30	417	80	80	
40.	137.35	26.00	232	54.80	172	1.72	54	418	80	80	
41.	38.65	26.00	233	54.80	172	1.72	2.05	419	80	80	
42.	263.79	377.00	234	54.80	172	1.72	71	420	80	80	
43.	277.07	67.00	235	54.80	172	1.72	1.31	421	80	80	
44.	182.81	38.00	236	54.80	172	1.72	3.08	422	80	80	
45.	207.30	84.00	237	54.80	172	1.72	1.00	423	80	80	
46.	116.30	61.50	238	54.80	172	1.72	4.09	424	80	80	
47.	225.61	303.00	239	54.80	172	1.72	1.00	425	80	80	
48.	515.09	67.00	240	54.80	172	1.72	5.01	426	80	80	
49.	101.34	12.00	241	54.80	172	1.72	2.90	427	80	80	
50.	56.49	267.25	242	54.80	172	1.72	2.70	428	80	80	
51.	50.02	165.50	243	54.80	172	1.72	5.00	429	80	80	
52.	263.53	115.72	244	54.80	172	1.72	3.34	430	80	80	
53.	129.55	75.00	245	54.80	172	1.72	1.48	431	80	80	
54.	115.72	70.00	246	54.80	172	1.72	54	432	80	80	
55.	151.50	42.00	247	54.80	172	1.72	1.64	433	80	80	
56.	134.64	311.00	248	54.80	172	1.72	3.35	434	80	80	
57.	234.70	250	249	54.80	172	1.72	2.34	435	80	80	
58.	27.40	250	250	54.80	172	1.72	1.87	436	80	80	
59.	194.50	10.00	251	54.80	172	1.72	1.08	437	80	80	
60.	443.09	188.00	252	54.80	172	1.72	2.34	438	80	80	
61.	82.12	103.00	253	54.80	172	1.72	2.34	439	80	80	
62.	94.57	260	254	54.80	172	1.72	2.34	440	80	80	
63.	361.75	238.50	255	54.80	172	1.72	2.34	441	80	80	
64.	98.70	260	256	54.80	172	1.72	2.34	442	80	80	
65.	61.90	62.00	257	54.80	172	1.72	2.34	443	80	80	
66.	183.17	20.00	258	54.80	172	1.72	2.34	444	80	80	
67.	65.39	28.00	259	54.80	172	1.72	2.34	445	80	80	
68.	24.67	102.00	260	54.80	172	1.72	2.34	446	80	80	
69.	78.44	102.00	261	54.80	172	1.72	2.34	447	80	80	
70.	137.36	102.00	262	54.80	172	1.72	2.34	448	80	80	
71.	73.13	91.00	263	54.80	172	1.72	2.34	449	80	80	
72.	177.08	38.00	264	54.80	172	1.72	2.34	450	80	80	
73.	292.30	38.00	265	54.80	172	1.72	2.34	451	80	80	
74.	199.67	1.178.00	266	54.80	172	1.72	2.34	452	80	80	
75.	301.60	100.00	267	54.80	172	1.72	2.34	453	80	80	
76.	63.45	26.00	268	54.80	172	1.72	2.34	454	80	80	
77.	479.09	133.00	269	54.80	172	1.72	2.34	455	80	80	
78.	272.14	99.00	270	54.80	172	1.72	2.34	456	80	80	
79.	217.25	219.00	271	54.80	172	1.72	2.34	457	80	80	
80.	102.01	255.00	272	54.80	172	1.72	2.34	458	80	80	
81.	276.47	76.00	273	54.80	172	1.72	2.34	459	80	80	
82.	375.25	28.00	274	54.80	172	1.72	2.34	460	80	80	
83.	75.44	28.00	275	54.80	172	1.72	2.34	461	80	80	
84.	45.60	24.00	276	54.80	172	1.72	2.34	462	80	80	
85.	157.64	68.00	277	54.80	172	1.72	2.34	463	80	80	
86.	135.02	47.00	278	54.80	172	1.72	2.34	464	80	80	
87.	243.33	85.00	279	54.80	172	1.72	2.34	465	80	80	
88.	258.87	88.00	280	54.80	172	1.72	2.34	466	80	80	
89.	0.00	80	281	54.80	172	1.72	2.34	467	80	80	
90.	23.60	80	282	54.80	172	1.72	2.34	468	80	80	
91.	114.30	30.00	283	54.80	172	1.72	2.34	469	80	80	
92.	102.41	30.00	284	54.80	172	1.72	2.34	470	80	80	
93.	29.17	26.00	285	54.80	172	1.72	2.34	471	80	80	
94.	86.70	26.00	286	54.80	172	1.72	2.34	472	80	80	
95.	231.74	144.00	287	54.80	172	1.72	2.34	473	80	80	
96.	124.35	8.00	288	54.80	172	1.72	2.34	474	80	80	
97.	172.54	37.00	289	54.80	172	1.72	2.34	475	80	80	
98.	143.59	57.00	290	54.80	172	1.72	2.34	476	80	80	
99.	829.79	218.00	291	54.80	172	1.72	2.34	477	80	80	
100.	136.91	302	292	54.80	172	1.72	2.34	478	80	80	
101.	202.68	119.00	293	54.80	172	1.72	2.34	479	80	80	
102.	70.41	44.00	294	54.80	172	1.72	2.34	480	80	80	
103.	102.65	289.00	295	54.80	172	1.72	2.34	481	80	80	
104.	170.67	15.00	296	54.80	172	1.72	2.34	482	80	80	
105.	74.06	53.00	297	54.80	172	1.72	2.34	483	80	80	
106.	118.48	113.00	298	54.80	172	1.72	2.34	484	80	80	
107.	188.25	510.00	299	54.80	172	1.72	2.34	485	80	80	
108.	139.21	600.00	300	54.80	172	1.72	2.34	486	80	80	
109.	110.94	68.00	301	54.80	172	1.72	2.34	487	80	80	
110.	308.90	90.00	302	54.80	172	1.72	2.34	488	80	80	
111.	144.73	29.00	303	54.80	172	1.72	2.34	489	80	80	
112.	108.91	93.00	304	54.80	172	1.72	2.34	490	80	80	
113.	182.25	315	305	54.80	172	1.72	2.34	491	80	80	
114.	155.73	64.00	306	54.80	172	1.72	2.34	492	80	80	
115.	271.51	27.00	307	54.80	172	1.72	2.34	493	80	80	
116.	139.90	115.00	308	54.80	172	1.72	2.34				

FATIMA

cigarettes

DANDANES zahtevajo moške polno in pošteno vrednost. Dobijo jo v Fatima cigaretah. Nobenih zlatih ustnikov, ne dragocenih papirnih ikatljic, marveč najboljša kvaliteta tobaka — to je, kar jim da Fatima. In prodaja Fatime — največja vseh fine vrste cigaret — dokazuje na kakem stališču je pri kadilcih.

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Vsebuje več turškega tobaka kot katerakoli druga mešanice turškega tobaka.

polnopravne prohibicije zelo pričelo. Črni tihotapci kuhajo žganje, ki ga kuhajo v vseh mogočih posodah (kantah) za mleko, nekatere celo v onih pločevinskih posodah, katere rabijo za petrolejske kotle za kuhanje žganja. Navadno so pa te posode zelo zamurjane in ljudje jih ne čujejo. Vseled tega se največkrat napravi v taki posodi takozvani "zeleni volk (Paris green)", ki je najhujši strup. Pri kuhanju žganja pa pride ta strup v žganje samo in vsakdo, ki pije tako žganje, se zastrupi in v najkrajšem času podleže. Žganje, ki vsebuje ta strup je bolj sladkega okusa, katerega opazi najhitreje oni, ki kadi tobak ali cigarete.

Vseled tega resno svarim vse rojake, ne pijte vsake briozge, ki jo dobite, ker ne veste, kaj pije. Bolje je biti "zejen", kot pa biti kak strup in potem umreti v hudi bolečini. — **Popotnik.**

Barberton, O. — "Reši svojo dušo! Tvoji dnevi so kratki!" Tak in podobni kliki se sedaj razlegajo po Barbertonu.

Da se pa rojaki ne bodo preveč razburili, naj omenim, da sem ta dva klika zapazil v neki brošuri, katere naslov je: "Ali je konec sveta blizu." Te brošure so menda prinesli pred nekaj dnevi neke vrste "apostoli" krščanske vere, ki imajo sedaj tukaj "sv. misijon". Postavili so nekak šotor, v katerem imajo svoje pridige, ali kakor sami imenujejo predavanja. Jas se nisem udeležil tega predavanja in se tudi ne bom, ker se mi di škoda časa, da bi ga zapravil s tem, razvidel sem pa iz ene brošure in letakov, katere so razdali po tem mestu, kako predavanja pričajo ti "apostoli". Ko sem po nesreči dobil nekaj teh brošur in letakov, sem bil toliko radoveden, da sem jih moral takoj prebrati. Ko sem prebral te "literature", sem takoj spoznal, kaj oznanjujejo ti "apostoli".

Te brošure izdaja po mojem mnenju mednarodna duhovščina, ki ima namen ustanoviti na svetu samo eno vero in ljudstvo voditi po tisti poti, po kateri bi sami hoteli.

Ni moj namen pojasnjevati, kaj vse govorijo ti "apostoli", ker se mi zdi stvar prenaturna in opozarjam rojake v Barbertonu, da naj ne nikar ne dajo prelepih in speljati na led od teh oznanjevalcev "prave krščanske vere". Tem "apostolom" je ravno toliko mar neumrjane slovesne duše, kot pa Rockefellerja za ubogega delavca, njim je samo mar denar, ki ga izvešijo od nevednega ljudstva. Denar, denar, to jim je vse drugo je pa samo preteza, s katero izvabljajo denar od ljudi.

Krčijo, da bo konec sveta in sodni dan. Gotovo, da se bife, to da tu je vprašanje, za koga? Da, prihaja konec sveta in tudi sodni dan, za ljudske izkoriščevalce in pljavke v človeški podobi, med katere ti "apostoli" sami pripadajo. Da bi se pa svet podrl, na to naj mislijo pa oni, ki so se s pametjo skregali.

Sploh je vsega tega namen prelepi priprosto ljudstvo, da bi se ne zanimalo za zelo važne stvari, katere so na vrsti sedaj, namreč za jesenske volitve. Nasprotniki priprostega ljudstva ne poslušajo vseh mogočih sredstev, da odvrnejo pozornost ljudstva od kake zelo važne stvari, da tem bolje lahko sami v kalnem ribarju. Vseled tega pa ti nasprotniki pripovedujejo in "dokazujejo", da se bo svet podrl in da je treba sedaj samo pripravljati na smrt, in da ne smemo na ničesar drugega več misliti.

Toda delavci se ne smemo ozirati na take neumnosti, ki spadajo v sv. pisemsko predpotopno duho, ampak pripravljati se moramo na jesenske predsedniške volitve in da bomo v razni zadali smrti udarec z glasovnico v roki vsem delavskim izkoriščevalcem, in da bo za te sodni dan in konec sveta.

Končno naj še toliko omenim, da se že iz tega razvidi, da še ne bo konca sveta, ker milijonarji sami ne verjamejo v to budalost, a karavno so ti apostoli njih vsiljivosti, ker še vedno delajo načrte, kako bi pomnožili svoje milijone, kako bi iztihnili iz ubogega priprostega ljudstva še več denarja. O, kadar bodo pa ti pometal od sebe svoje milijone in svoje zlato, tedaj bomo pa mi delavci tudi odložili naše orodje in potem skupno pričakovali prihoda Kristusovega. Kolikor časa bodo

pa milijonarji grabili, toliko časa se pa tudi nam ni treba bati, da se bo svet podrl.

Pojdimo na delo, da bomo v resnici prišli v raj — ne na onem svetu, ki ga nikjer ni — ampak tukaj v tej "solzni dolini". Vsak pameten človek ve, da se bo svet vrtil še nekaj milijonov let. — **Frank Troha.**

Buhl, Minn. — Člani društva "Buhl" št. 314 SNPJ naj se udeležijo prihodnje redne seje polnoštevno, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk. Izvzeti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. Seja se vrši 20. junija t. l. in prične točno ob drugi uri popoldne. Sploh opozarjam člane, da upoštevajo točko v pravilih, ki se glasi: "da se mora sleherni član udeležiti vsaj vsake tretje redne seje, ako ne, je kaznovan z enomesečno suspendacijo." Nadalje opozarjam člane, da plačujejo bolj redno in ob pravem času družbene mesečne prispevke in da naj ne čakajo do zadnje minute. Na prihodnji seji bo na dnevnem redu tudi volitev gl. odbornikov za izpraznjena mesta v gl. odboru SNPJ. — Sleherni član naj se udeleži te seje in naj z glasovnico izrazi svoje mnenje, ne pa s kritiziranjem v javnih prostorih. — **Maks Marz, tajnik.**

Newburgh, O. — O delavskih razmerah ne bom poročal, ker je sploh povsod enako. Delavec itak prebije polovico svojega življenja v tovarni, ako pa ne, pa mu je skoro nemogoče se preživeti. Da pa delavec tudi potrebuje zabave, je pa že itak vsakdo prepričan, da na istih pozabi svoje križe in težave.

V tukajšnji naselbini dosedaj nismo imeli nikakih primernih prostorov za veselice ali podobne zabave. Vseled tega smo bili primorani tiskati večinoma za pečo. Toda od sedaj naprej bo pa v tem oziru vse drugače. Zadnje nedeljo, t. j. 13. junija t. l. smo proslavili slavnostno otvoritev "Slov. nar. doma", katera proslava se je izvršila nadvse povoljno. Slovnostne otvoritve se je udeležilo lepo število rojakov iz te naselbine in bližnje okolice. Ta dan bo ostal nepozaben v naši naselbini.

Prihodnjo nedeljo pa priredimo tukajšnje slovensko pevsko in podporno društvo "Zvon" svoj prvi pevski koncert v tej sezoni in obenem tudi proslavi petletnico društvenega obstanka. Ta prireditve bo nekaj izrednega za to naselbino. Enkor sem razvidel iz programa, je na vzporedi veliko zelo krasnih slovenskih pesmi in vseled tega pričakujem, da se bodo rojaki odzvali vabilu tega pevskega društva v polnem številu. Pričakujem, da se bo tega koncerta udeležil sleherni rojak v tej naselbini, kdor le še čuti, da je Slovenec. Slovenska pesem poživi vsakega Slovenca, obuja mu spomin na lepe pretekle dni in nas tudi vzpodbuja, da ne pozabimo naše milo rojstne domovine. In naša moralna dolžnost je tudi, da podpiramo naša pevska društva gmotno in moralno. Gmotno najbolj podpiramo, ako se udeležimo sleherne prireditve, ker s tem tudi pokažemo, da znamo ceniti požitvalnost pevcev, ki žrtvujejo precej svojega prostega časa s pevskimi vajami. S tem jih tudi vzpodbujamo za nadaljnje vaje.

Apeliram na vse tukajšnje rojake kakor tudi rojake v bližnjih naselbinah, da se udeležijo tega koncerta v polnem številu. — Na svidenje 20. junija ob sedmi uri zvečer v tukajšnjem "Slov. Nar. domu" na koncertu slov. pevskega in podpornega društva "Zvon". — **M. S.**

POZOR ROJAKI V NO. CHICAGO IN WAUKEGANU!

Prihodnjo soboto zvečer ob pol osmi uri se vrši v veliki dvorani "Slov. nar. doma" v Waukeganu, Ill., veliki javni shod JRE, pa katerem bo govoril član izvršnega odbora JRE. Ker je ta shod izredne važnosti za celo naselbino No. Chicago in Waukegan, apeliram na vse rojake v omenjenih naselbinah, da se udeležijo tega shoda v polnem številu.

Rojaki, pokažimo, da smo še vedno neustrašeni borci za svobodo naše stare domovine in da ne bomo prej prenehali s našim delovanjem, dokler naš narod v stari domovini ne bo dobil one svobode, do katere je upravičen. Naša naloga je ni končana in vseled tega moramo iti po začetni poti na

prej do cilja. Ne smemo opustiti dela, katerega smo pričeli s takim navdušenjem in tako veliko postrtnovalnostjo. — Vseled tega apeliram še enkrat na vse rojake v omenjenih dveh naselbinah, da se udeležijo tega shoda v polnem številu. — **Rudolf Skala, aktivatelj.**

Naznanila, vabila in zahvale.

Ramsey, O. — Društvo "Zeleni hribek" št. 279 SNPJ priredi društveno veselico 26. junija t. l. zvečer v korist društvene blaginje. Vstopnina za moške 75c, za ženske članice 25c, nečlane vstopnine prosto. — Pričetek veselice točno ob sedmi uri zvečer. — Najljubšeje vabim vse rojake v tukajšnji naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo te veselice v polnem številu. — Za dobro vankovratno postrežbo kakor tudi za godbo bo najbolj preskrbljeno. Vseleda se vrši v Družniski hiši št. 83. — **Jožef Skof, tajnik.**

Bom Air, Pa. — Seje društva "Napredni Slovenci" št. 254 SNPJ potekajo od sedaj naprej vsako nedeljo v mesecu ob deveti uri dopoldne in ne več ob drugi uri popoldne, kot doslej. — Na to opozarjam vse člane tega društva. — Nadalje opozarjam vse člane, da naj bolj redno in ob pravem času plačujejo mesečne prispevke. Kdor ne bo plačal ob pravem času, naj priplje posledice sam sebi. — **Anton Zalar, tajnik.**

Livingston, Ill. — Članom društva "Bratje vitezov" št. 66 SNPJ naznanjam, da smo oddali tajniško posle tega društva bratu Frank Kastele, Box 461, Livingston, Ill. Pošljite vsaj pismo in denar na omenjeni naslov. — **Joe Vidmar, bivši tajnik.**

Detroit, Mich. — Člani društva "Zvezda detroitskih Slovencev" št. 121 naj se udeležijo polnoštevno prihodnje redne seje 20. junija t. l., ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk. Najvažnejša zadeva je pa ureditev novega društvenega naslovnika in naslovnika zvezd Prosvete. Kot je že vsem članom znano, je mestni občinski odbor izdal priredbo, glasono, katere dobi vsak hlin novo številko. In vylet tega so

ram urediti naslovnik, da ne bo potem kake zmešnjave. — Člani vpoštevajo to naznanilo in se udeležijo polnoštevno prihodnje seje. — **Andrej Semrov, tajnik.**

Cleveland, O. — Naznanjam članom društva "Jupa" št. 129 SNPJ, da sem se preselil na 331 E. 100 ceste na 15314 Daniel Ave. ali blizu postajališča električne poštne železnice na Waterloo cesti, kar naj člani vpoštevajo. Apelarjam tudi na člane tega društva, da se udeležijo polnoštevno prihodnje redne društvene seje, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih zadev, volitev glavnih odbornikov v gl. und SNPJ in volitev društvenega blaginjskega. — **Anton Kolenc, 15314 Daniels Ave., Collingwood Sta., Cleveland, O.**

Nokomis, Ill. — S tašnim srečam naznanjam vsem članom SNPJ kakor tudi prijateljem in znancem ter sorodnikom, da je bil naš prejšnji tajnik brat John Mekinda zavrženo napaden dne 31. maja t. l. poneli okrog desetih ur in ustreljen od sedaj v sredi, in je obeljal na umu mrtev. Rojen je bil v Girkneji na Notranjem, kjer samostarske, tri brate in eno sestro, neke v Ameriki pa brata, jo imenu Anton.

Naznanjam članom društva "Nokomiški Slovenci" št. 206 SNPJ, da sem prejel tajniško in blaginjske posle tega društva in opozarjam vse člane, da se od sedaj angirajo obdajajo vseh društvenih zadev na moj naslov. Opozarjam tudi člane tega društva, polno ose, ki so v drugih naselbinah, da naj plačujejo mesečne prispevke ob pravem času, da ne bodo imeli kakih nepotrebnih težav vylet suspendacij. — **Anton Štade, Gen. Delivery, Nokomis, Ill.**

Gibtown, Mont. — Na zadnji redni društveni seji je bil izvoljen za društvenega predsednika brat John Kastele, Kjein, Mont., P. O. Box 28, kar je prvi snj društveni predsednik odločeni v stari domovini. — Redne društvene seje se vršijo od sedaj naprej vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata Petra in Gibtown, Mont., in pričnejo točno ob deveti uri dopoldne. — Člani opozarjam na to naznanilo. — **Geo. Zolba, tajnik.**

Irontown, Pa. — Člani društva "Slov. bratstva slova" št. 197 SNPJ naj se udeležijo polnoštevno prihodnje red-

ne društvene seje 20. junija t. l., ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk in prihodnja seja je tudi šestmesečna ali polletna, katere se udeležiti je dolžnost slehernega člana glason pravil. Poselno opozarjam društvene odbornike, da pridejo na to sejo prvočasno, da bodo pregledali društvene poslovne knjige. — Kdor se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih; izvesti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. — **Geo. Butkovich, tajnik.**

La Salle, Ill. — Člani društva "Tiglav" št. 2 SNPJ naj se udeležijo prihodnje društvene seje 4. julija polnoštevno, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk in poleg tega tudi volitev naših društvenih odbornikov in volitev gl. odbornikov za izpraznjena mesta v gl. odboru SNPJ. Kdor izmed članov se ne bo udeležil te seje, bo kaznovan po pravilih; izvesti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. — **John Eimene, tajnik.**

Quind, O. — Člani društva "Ljubljana" št. 49 SNPJ naj se udeležijo polnoštevno prihodnje redne mesečne seje, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk. Kdor se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih; izvesti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. — Ta seja je polletna in dolžnost slehernega člana, da se je udeleži, ker se prične ob desetih uri dopoldne, kar se popoldan prične gl. shorovanje delničarjev "Slov. duša". — Nadalje opozarjam društvene odborniki odbor, da pregleda društvene poslovne knjige, tajnikove in blaginjske. Revizija društvenih poslovih knjig se vrši 1. junija julija zvečer ob sedmi uri pri bratu blaginjskega. — Člani, ki odstopajo iz te naselbine, naj se prej oglašajo pri meni, da mi dajo analov in da plačajo mesečino ali pa da vsaj enkrat privedejo. — Ne smemo nikoli zalagati za take člane in svojega člena. Kdor se plača pravovrsta naslovnika, bo suspendiran. — Brate, ki zbolijo, pa opozarjam, da naj se javijo zdravniku in tajniku občine, ne pa čakati pri delu in potem pa krivijo tajnika, kar so bili obsojeni pri bolniški podpori. Še en član prebija društveno pravila in naj se po njih ravna; pa ne bodo imeli nobenih strahov. — Bolniški obiskovalci naj se udeležijo občine seje in morajo priti ob 8. uri zvečer; kdor izmed bolniških obiskovalcev se ne udeleži seje, bo kaznovan po pravilih. Kdor izmed bolniških obis-

kov se ne more in kaknega težkega varoka, udeležiti seje, naj izroči poročilo kakemu drugemu članu ali pa društvenemu tajniku. — Člani vpoštevajo to naznanilo. — **Anton Kos, tajnik.**

New Duluth, Minn. — Člani društva "Leo Tolstoj" št. 605 SNPJ naj se udeležijo polnoštevno prihodnje redne društvene seje 20. junija, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za rožiti in predvsem pa volitev dveh gl. odbornikov. — Neje prične točno ob drugi uri popoldan. — Kdor se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih, ker je to polletna seja. — Izvzeti so samo bolniki in preveliki oddaljenost od društvenega središča. — Vsek napredujo član bi moral vzeti vsaj dve uri časa da more in se udeležiti seje. — **Frank Petrich, tajnik.**

DOPIŠNIKOM IN TAJNIKOM S. N. P. J.

Priporočamo vsem dopisnikom in tajnikom, ki hočejo objaviti važna naznanila v običajni izdaji, da jih pošljejo ob pravem času. Na pošti vladajo izredne razmere, kar ne morejo dobiti dosti uslužbenec. Pisma iz bližnje La Salle romajo včas do dva ali tri dni, preden so dostavljena uredništvu. Iz Clevelanda potrebuje včas pismo do štiri dni, da je dostavljeno uredništvu. To naj vpoštevajo vsi dopisniki in tajniki SNPJ, kadar hočejo objaviti važna naznanila.

Angleški kralj bi rad naredil iz svojih delavcev tlačane.

London. — Angleški kralj Jurij je sklenil spreminiti mnogobrojne mezdne delavce na svojih ogromnih posestvih v tlačane iz feudalne dobe. Dati jim hoče le pet šilingov plače na teden, a ostalo mezdno jim hoče izplačati v šiviljih, obdeli in drugih potrebščinah. Te majhna pošča delavcev je sprejela smrti kralja, dočim je večina spregleda stvar in zahteva povikano mezdno in samo mezdno.

